The best way to do good is to do it to others; the right way to gather is to scatter.
—Seneca.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 34—Vol. LVI. Friday, 5th September, 1958 REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER. Price: FOUR PENCE

S.A.B.R.A.'S TROUBLE: SPEAKS WITH TWO VOICES

JOHANNESBURG, Sunday,

A STRUGGLE for power between the Transvaal and Cape sections of the South African Bureau for Racial Affairs has been brought into the open through the issue of conflicting statements by the opposing factions says a report in "The Natal Mercury."

"It is similar to the differences of opinion between the northern and southern branches of the Nasionale Party," according to a source close to S.A.B.R.A.

The position, as this source puts it, is that the difference of approach between the "liberal" Cape and the more extreme Transvaal has led to dissatisfaction in the North. This is because the headquarters of S.A.B.R.A, are at Stellenbosch, in the Cape. It is from here that most of the Apartheid-theory pronouncements have come,

It was from here—under the leadership of Professor N. J. J. Olivier—that the idea of university councils and senates controlled by Government-appointed White persons was rejected in evidence before the University Apartheid Commission.

Transvaal's Welcome

But, even though this advice was ignored and such control is envisaged in the University Apartheid Bill, the Transvaal Action Committee of S.A.B.R.A. welcomed the Bill and the Commission's report.

This welcoming statement was made by the acting chairman of the Transvaal Action Committee, Professor E. F. Potgieter, and the secretary, Mr. W. E. Barker.

This week-end, that statement was repudiated from Stellenbosh, where the S.A.B.R.A. executive said it was "completely irregular and cannot at this stage at least be accepted as the views of the executive committee."

Stellenbosch rebuked Pretoria for contradicting S.A.B.R.A. evidence before the University Apartheid Commission on full autonomy and academic freedom for the new universities.

The reaction of the Transvaal is, according to the special source: "It was a very bad policy move for them to repudiate our statement like that.

"We want more policy statements to come from the Transvaal—and we shall have to see how we can bring about that state of affairs."

GROUP AREAS HARDSHIPS FOR CAPE TOWN

"CIVIL RIGHTS," the newsletter of the Civil Rights League urges its readers, in its August issue, to read Miss Muriel Horrell's pamphlet "Group Areas in Cape Town" and lists the following for especial attention;—

1. The whole Table Mountain area from Three Anchor Bay to Bakoven and the mountain suburbs of Tamboers Kloof, Oranjezicht and Gardens has been declared "white." This means that by July, 1959 large numbers of Coloured and Malay people will have to move out.

2. The Schotsche Kloof area on Signal Hill has been declared "Malay." This affects mainly "Christian" Coloured people, but a few whites and a number of Indians also. The area is in any case already much overcrowded and cannot accommodate all its Malays.

3. Woodstock-Salt River has been proclaimed white. Miss Horrall says: "Relations between neighbours of different racial groups have, on the whole, been very friendly in the past in Woodstock...But the Group Areas Act is destroying all this...White speculators are hoping to make money out of the misfortunes of those who will be required to move...People who "pass" as whites are hoping to convince the authorities that their associates are entirely white, and are thus unwilling to acknowledge Coloured relatives or friends. Coloured people are extremely resentful and bitter." The same thing is happening in the Maitland area.

Windermere

4. Windermere has been declared part of a Coloured area, but at present it is largely occupied by African squatters in unspeakably bad conditions. Miss Horrall calls it "perhaps the most evil slum in South Africa."

5. In the Goodwood-Parow area, proclaimed white as from 1963, there are nine large Coloured schools. Perhaps about 10,000 Coloured people will eventually have to move.

6. Cravenby, a proclaimed Indian area, is largely undeveloped, and if Indian traders from other areas

(Continued on page 344)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY. 5TH SEPTEMBER 1958

Verwoerd Rides The Tiger

AFRIKANER nationalism lives by leaps from one extreme to another. Its ultimate goal is to establish a dictatorship in which the nationalists will be the herrenvolk and in which all the others, in particular the non-Whites, will be the hewers of wood. The election as Prime Minister of Dr. Verwoerd merely indicates that the march to this goal will now be intensified.

It is true that his election is the worst disaster that could befall this country. From Afrikaner nationalism the man of colour can expect ruin and humiliation. In its present mood, he can now be certain that the rulers will ride rough-shod over him. That is the real significance of Dr. Verwoerd's promotion.

This is all very distressing. But it should not lead to panic. In terms of legislation and accumulated powers for use against challenges to their authority, the Nationalists have done nearly all they could in readiness for the dark period which Verwoerdism is going to bring on the country. What waits to be done now is for the Nationalists to use their powers to ensure that they remain baases. And in moving to that goal nobody should be under any illusions.

Like Strijdom, Verwoerd has a one-track mind and the word retreat does not exist in his political dictionary. He will drive the country to his republic and beyond with all the power he can command. In doing that he will not bother much about what happens to the non-Nationalists. All he will be concerned with will be to keep the loyalty of the faithful. And these cheer only where there is continuous and spectacular movement forward. Unfortunately for him room within which to maneouvre is getting narrower and narrower—with apartheid becoming increasingly challenged by its victims. But that will not daunt a man like him. He will crash through every barrier of opposition, even if that pulls South Africa down.

For, Afrikaner nationalism is like a tiger. Who gets on its back rides to the death. There is no stop in its mad rush to disaster.

While all this naturally conduces to gloom, it must be said that there are also very bright streaks of light in this otherwise dark situation. The real issues at stake in the race quarrel will now be defined in the clearest terms possible. A lot of the confusion which has prevailed in the ranks of the opponents of apartheid will vanish and men and women will no longer be in doubt about the right thing to do at the right moment.

There must of necessity be justifiable pessimism in terms of the immediate future. But against the perspective of ultimate objectives, the election of Dr. Verwoerd is also a blessing in disguise.

Comment On Men And Events

Donges Gambled And Lost

By JORDAN K. NGUBANE

AT the time when the idea was mooted that the Nationalist caucus might elect a successor to Strijdom I wrote in this column and said it was difficult to see clearly the game Dr. Donges was playing when he tried to woo the English and at the same time to hasten to give the vote to the eighteen-year-olds. The decision of the caucus of the Nationalist Party, I said, would reveal the precise nature of what he was doing. On Tuesday this week the Nationalist caucus threw the spotlight on the complicated moves that have been going on behind the scenes in the Nationalist Party.

Quite a number of interesting facts naturally come to light. It transpires now that what Dr. Donges has been doing all along has been to try and ride two political horses. He tried to assure the English that their interests would be safe in his hands and made a futile effort to outbid Verwoerd by giving the vote to the little boys and girls of eighteen.

I pointed out at the time that the wealthy classes which ten years of Nationalist rule had shot up had doubts about the wisdom of the Dongean move. The little boys and girls who will now also elect the rulers of this country are normal human beings. At their age, rock'n-roll and fiery ideas which inflame their volatile passions are the things that matter and not so much the Stock Exchange reports or economic stability. The Afrikaner bosses of the Party realised that Donges was not exactly above playing the game of the political adventurer and they decided to have nothing to do with him. And to the wilderness he had to go.

And Swart ?

What of Swart, who had been built up and propped with so much care as the heir-presumptive to Strijdom? He is definitely the unhappiest man in the Nationalist Party these days. In moments like that the human being pauses to reassess the things he has done in life. Few men in the present Cabinet have had a longer record of unwavering loyalty to the Nationalist cause than Swart. He was gaoled for the cause; he went with Hertzog into the wilderness when World War II broke out. And in the bitter crisis which Afrikaner nationalism faced when Hertzog stood by the English, Swart took the uncompromising line and deserted Hertzog in favour of die Volk. Some say he stabbed him in the back. And to-day, what he did to Hertzog has been done to him...with vengeance.

For days and days he rose and sat in Parliament as the Acting Prime Minister. Having placed him in this position, it was to be expected that Afrikaner nationalism would express its gratitude to an ageing man by allowing him to be baas for the next remaining five years before he retired. But that was not going to be. Afrikaner nationalism is a monster without a conscience. It hurtles with seismic force to its goal and does not care a whit for the individual it breaks and crushes on the way. For two reasons: It regards the individual as an end; its goals determine its morality. In the hour of crisis it never hesitates to crush the wavering. This will to destroy is of the very essence of apartheid. I am not surprised that Old Swart has been treated in this niggardly way. People can't tear their conscience out of their bosom and still be decent to their fellowmen. To be a good Nationalist, a person must have no conscience; what passes for a conscience is that which the monster approves.

Militant Mood

The significance of all these developments is here: We have entered the phase when Afrikaner nationalism will move in its most militant mood. Nobody knows, not even Verwoerd himself, how Afrikaner nationalists will react to the strains this will impose on them. Having taken their seats on the back of the tiger, they might choose to ride to the end. Hitler did that with the Germans. But even in that misguided country, there was always opposition, though 'very feeble and very idiotic,' as Dr. Karl Bartz shows so ably in his book, "The Downfall of the German Secret Service". It was weak perhaps because it was in the minority; perhaps because it had much in common, emotionally, with the larger goals of Nazism.

We are luckier in this country. The differences between the majority of the people and the

(Continued on next page)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Gerdener Complains Of Anti-White Wave

JOHANNESBURG, Monday.

A TIDAL wave of anti White and anti-Christian feeling is sweeping across Southern Africa, Professor G. B. A. Gerdener said in an address to a mission service in the Nederduits Gereformeerde Kerk in Braamfontein.

"There is much opposition in South Africa to the conversion of the pagan to Christianity," Professor Gerdener said.

"We must recognise these opponents. They are in the Church itself, among the communicants, the church boards and among the ministers themselves.

"This is not the opposition of the infidel or pagan. It is the apathy of the church members. They do not care.

Cannot Avoid It

'No one who has reached a high peak of civilisation and Christianity can avoid missionary work. He just naturally spreads Christianity. It should be done in the mines, in industry and in the kitchens and our homes where the official missionary cannot come."

Professor Gerdener said the Government had promised that in 20 years all the Africans of that generation would be able to read.

"What will they read?" he asked.

He urged the three Dutch Reformed Churches to forget their difference and to unite in mission work against paganism.

"Nationalism is spreading throughout the world. The Africans want their own leaders and if they have their own churches they must have their own leaders in these churches," Professor Gerdener said.—Sapa.

279 Bantu Authorities Already Created

THE Government was making speedy progress in transferring administrative authority in the African reserves to the African people themselves, the Chief Information Officer of the Department of Native Affairs, Mr. C. W. Prinsloo told a staff reporter of the "Rand Daily Mail" last week.

He said the progress so far represented one of the greatest steps forward in the Government's apartheid policy.

It showed that the Africans were ready and fit to exercise the responsibilities delegated to them in the Bantu Authorities Act.

Under the Act, 279 tribal and community authorities had been created. In the Transkei 26 district authorities had been established.

Four regional authorities had been created in the Western Transvaal and Free State.

Only one territorial authority had so far been set up—the Transkei—in a territory containing 2,000,000 Africans, and stretching from the southern border of Natal, to East London.

Mr. Prinsloo said that a tribal or community authority could compared with a "local government."

A regional authority to a "provincial government" and a territorial authority to a "national government."

Most of the chiefs created under the act were using their authority with discretion and co-operating wholeheartedly with the department, he said.

"In most areas with a community of interest the stage is set for the proclamation of a series of regional authorities in, among other places, Sibasa," said Mr. Prinsloo.

'Times Of India' On South-West Africa Issue

BOMBAY, Tuesday.

THE independent "Times of India" today editorially described as "most dangerous" the recommendation of the United Nations Good Offices Committee on South Africa that the question of South-West Africa should be solved by some form of partition.

The destiny of the mandated territory was "not something that can conveniently be shared out between the United Nations on the one hand and any member State on the other" this influential Daily, published simultaneously from Bombay and Delhi added.

It said that failing acceptance of the U.N. authority by South Africa the status of the territory must be settled by means of a national referendum of the inhabitants concerned.

No one had expected the Committee to succeed in its effort to persuade South Africa to recognise the United Nations authority, the "Times of India" said, but still less had anyone expected it "to crash wildly beyond all its terms of reference and put forward a scheme for which there cannot be the slightest moral or legal warrant."

It said it was all the more astonishing that "the partition proposal should come unanimously from a Committee on which two of the strongest pillars of the United Nations—Britain and the United States—were represented."

The paper added "evidently these powers have their reasons for wanting to appease South Africa, but it would be the grossest error either for Mr. Dulles or Mr. Macmillan to imagine any Asian or African country would for one moment entertain a proposal which would not only hand over half of South-West Africa to the Union on a plate but richly reward defiance of the United Nations into the Bargain."Sapa-Reuter.

Donges Gambled And Lost

(Continued from previous page)

Nationalists are fundamental almost on every issue. It is true that the Nats have perfected a wonderfully effective machine to ensure compliance with their dikants. But unlike the Nazis, they are a minority which cannot go very far in the face of determined opposition by the majority. The communists, it will be said, have shot their way to power and remained on top although they have always been in the minority. That is very true. In terms of the immediate future the totalitarian often wins. But there are millions which, if given courageous and intelligent leadership, could present apartheid with almost insurmountable challenges. The amount of shooting which the Nationalists would have to resort to would have to be on such a vast scale that the Dutch Reformed Church would have to sell its soul completely to the devil to continue to dance around with the Nationalist Party.

Gandhi

Quite frankly, I do not think the African National Congress in its present mood will give that leadership. The way out seems to lie in a grouping of forces in which the various opposition groups will pool their resources, including the Churches, in a massive front against apartheid. Perhaps we might turn our minds once more to the multi-racial conference and the committee set up on that occasion. We might have to turn elsewhere. But, the only answer to Afrikaner nationalism's present mood is united action on the part of the like-minded of all races. Now is the time to produce a Gandhi from the opponents of apartheid. That is the challenge from Verwoerd.

Housing Scheme In Ghana

ACCRA, Tuesday

DR. KWAME NKRUMAH Prime Minister of Ghana, announced in the National Assembly here today that his Government would introduce a "buy your own homes on cash terms" policy. The sale of Ghana housing Corporation houses through hte agency of the first Ghana Building Society will cease. They will now be sold direct on terms of 5 per cent deposit, 20 years to pay, and interest at 5 per cent. Ground rent, will be abolished until the house is paid for, and will then be only £1 per plot each year. Legal fees and stamp duty will also be waived.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Group Areas Hardships For Cape Town

(*Continued from front page*)

have to move there they will not be able to survive on the available trade.

7 Rylands, a proclaimed Indian area, has Coloured and African people who will have to move. Here also there will be inadequate scope for the Indian traders from other areas.

8. Langa, which has about 20,000 Africans, is eventually planned as a Coloured area. No more family dwellings for Africans are allowed. Even now there are no houses to cater for the professional and middle-class type of African.

9 Nyanga, the only place further building for Africans is allowed, is about seventeen miles out of town even by the most direct route. Miss Horrall calls it "an extraordinarily unprepossessing area." It is sandy in summer and swampy in winter. So far only very rudimentary site-and-service schemes have been provided in the emergency squatting area, though more permanent structures are planned for the future (but again with the idea of ultimate conversion for Coloured people.) Transport to Cape Town via Langa costs £1. 12s. a month.

10. No zones have yet been proclaimed in the Southern Suburbs, and it is difficult to see how this can be done satisfactorily.

Shortage

Miss Horrall says: "Coloured people and Asians are seriously perturbed about the likely effects of the proclamations. Before they were gazetted there was already a shortage of about 12,000 dwellings for Coloured people in the Cape Town municipal area alone.

"Large numbers of the affected Coloured properties are on very small plots, and two or three of these may have to be amalgamated to form a plot large enough, in terms of municipal byelaws, for white family dwelling. The Coloured owners may, thus, receive very low offers for their properties.

"Coloured people now living at places like Woodstock, Maitland, Brooklyn and Goodwood are to be required to move further out of town. It is already a desperate struggle for many of them to make ends meet, but now their transport costs will rise.

"As is the case in practically every other town in the Union, though, it is the Indians who will be worst affected. Those in the Peninsula are mostly very small traders, dealing mainly with Coloured people. A very large proportion indeed of them will certainly be ruined if they are all forced to move to Rylands or Cravenby."

Destiny

No wonder Alan Paton says: "Destiny has brought us all together, and confronted us with the tremendous problem of overcoming our racial fears and hates, and of building a new society where every man, woman and child can look forward to a life of purpose and freedom."

"Mercury" Condemns Luthuli Assault

THE disastrous effect of the extremist race attitudes adopted by the Nasionale Party have had their impact in two separate incidents on the South African social scene during the last week. In the first case a gang of hooligans carried out a dastardly attack on a Pretoria political study group being addressed by Chief Albert Luthuli, President of the African Nationalist Congress.

In the second affair members of the Afrikaans Studentebond, including a son of the Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, refused to attend a debate on University apartheid because it would be conducted before a "mixed" audience.

These occurrences point to the utter folly of official Government policy in the matter of race relationships. In spite of emotional attitudes South Africa cannot escape from the geographical fact that White and Black have to live together in this sub-Continent. Therefore there must be points of contact between the various racial groups especially in those circles from which the nation's intellectual leaders are most likely to be drawn. Every move to destroy such contact is a move closer to social and economic disaster. The inability of the Government to recognise this danger is inexplicable to those who can read the lessons of history.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The 'Kashmir Princess'

By A. S. KARNIK

HOME AT LAST

Concluding The Story Of The Crash

TAYPE was a small ship. It had limited accommodation. This was to our advantage. Being injured, we could traverse only a small distance with ease.

'Sidhanav' was long since left behind. Small emerald islands vanished from sight, too. Gray and brown rocks emerged out of the deep blue sea. They clearly indicated that this was a treacherous sea to navigate.

And it contained sharks.

Escape

Sharks, deadly sharks! Heaven had spared the three of us from their clutches when we swam in treacherous waters.

Taype by now had travelled for an hour and a half. I was thinking of the German doctor who would be in charge of us on the island where the ship would leave us for a time.

But the Captain came to us and smilingly told us: "A British frigate is coming soon to pick you up. If it sails out tonight you will be in Singapore tomorrow afternoon."

I am not sure whether I felt happy at the news or not. I couldn't imagine what was behind this hesitant acceptance of joy to be back home soon. On a little introspection I could sense that I was dreading hours of official enquiry and the questions of curious people,

I will always remember the words of the Government of India official when he interrogated us at Singapore, "I know that you have gone through a hard time, but the real hard time for you is to start now.

As we stepped on board the "Dampier", the Captain and the ship's officers greeted us. I was left in the care of an officer and Pathak and Dikshit were led to the infirmary.

An officer explained to me that we were not leaving for Singapore immediately. The "Dampier" would be anchored in the neighbourhood of the Natuna Islands overnight, and search the following day for the other surviving members, two of whom we had definitely seen afloat. Only the next evening would the "Dampier set sail for Singapore.

The sun had set Dr. Corney, the ship's medical officer, came up to me and asked me if I would like to go to bed. Instantly a bed was spread on the deck. I felt that I had a slight temperature.

After some sleep and a light supper of soup and toast Dr. Corney's assistant asked, "Do you want to send any message home?"

I knew that it was possible to send a message from the ship, but this was the privilege of the V.I.P.'s I was quite astonished at the offer.

Messages

I asked him again whether he meant what he said Only after his assurance I wrote down a message for my mother. I knew that she would be worried. A personal telegram from me would bring her immense joy.

A shark caught at the sight of the crash

I also thought that I should send one more message to my fiancee. I ventured to ask, "Can I send one more message?"

"Of course," was the reply. I scribbled on a pad both the messages with the addresses. Now I felt as if some heavy burden was off my chest.

My mind was at peace; though not quite. My message read "Perfectly all right, will write soon."

I was not badly injured, but I knew that it would be hard to convince them, that a person can come out comparatively well from such a disastrous air crash.

My relatives knew that normally I would understate my injuries and, in the first instance, would not accept my message at its face value, however true it actually was.

However, I felt much lighter at heart. I slept for most of the night, though not quite undisturbed by dreams—pleasant and unpleasant.

When I woke up, the stars from the sky had vanished and the sea around us lit up with bright silver. The breeze kept the temperature down

A pang of bitterness stabbed at my heart. I had slept in comfort, whilst the two others afloat must have spent a dreadful night in horrifying darkness and loneliness.

The calmness around was disturbed by activity at the end of the deck A life-boat was being lowered. I limped up to the railings.

Two life-boats had already left, speeding towards the Great Natuna Island. Two others hurried towards the island with the big hill. Two more were being finally checked up prior to a full day's search at sea.

Three of the six boats were to tow a small row-boat which might be useful in the very shallow waters around the islands.

I was watching the hurrying motor boats, when Dr. Corney came and stood near me. With a pleasant smile he asked, "Sleep well?"

"Quite well, Thank you, Doctor," I said.

"Ready for a wash?" he asked and told me to follow him to the bath. A safety razor, shaving cream and a bath soap were all laid out for me. "You can have a shave and wash," said the Doctor."

I felt it would be nice to have a bath. I was surprised when Dr Corney said as if reading my thoughts. "If you feel like taking a bath, please yourself."

He continued, "Don't worry about wetting bandages; we will get you fresh ones; only take care not to wet your head where the stitches are."

I took full advantage of the luxury bath-room and got dressed. "How shall I find my way back to the dispensary?" I thought. I opened the door and beheld the figure of Dr Corney. He must have been waiting for me for a long time. He didn't want me to wander about with my injured legs. He escorted me to the ship's hospital-room.

Here I found Dikshit and Pathak occupying two beds. They looked very cheerful. Pathak's arm, already in plaster, was in a sling. Dikshit's right arm was in a sling too Dikshit was nonchalantly puffing away at a cigarette. We exchanged greeting. I took my seat on the top of a big chest to get new dressings. Then I left with Dr. Corney for dining-room where I had breakfast.

Good Care

Without a word of exaggeration I can say that we received fatherly care from Dr Corney. He is a perfect doctor—kind, attentive, and yet stern when necessary in the interests of the patient.

The crew of the Dampler were excellent men too. Their cordiality, understanding and hospitality made us feel completely at home.

We got into conversation with Hughes, the ship's diving officer. I enquired of him, "Could you not possibly go down to the airplane? We could then know how many persons got away."

Hughes smiled and said, "We had thought of it earlier. We have been refused permission by the Indonesian Government to go down."

These were Indonesian waters and permission was essential to carry out an under-water search of the crashed airplane. But another request had been made and Hughes said that he was hopeful that this time the request would be conceded.

Some time later, someone came into the ward-room and said to Lt. Hughes: "Permission has been granted." In a flash, Hughes vanished

One by one all the officers left the ward-room. I knew that they must be getting the diving gear ready. It was 11 o'clock. Half the day was over.

After sundown, when the search parties returned we should

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

be leaving for Singapore. By the time they started diving, it would be one or two o'clock. Three to four hours was all the time at their disposal

It was no wonder everyone hurried away. I hoped that Lt. Hughes would come back to me. I wanted a word with him before he left the ship. I knew the Hughes couldn't be conversant with the construction of a 'Constellation.' If I could give him a few hints, it might help him immensely.

After about half an hour I grew impatient and limped to the deck. To my surprise and joy I found Commander Row, Captain of the ship standing alone.

I walked up to him and said, "Good morning, Captain. I would like to have a word with Lt. Hughes before he commences diving. I could be of use to him."

Commander Row said in a pleasant tone, "I will send for him." Soon Lt. Hughes arrived with the Captain. On a sheet of paper I drew a few sketches to explain the location of doors and baggage compartments, and explained to him how he should open these doors.

After lunch I was looking through the pages of some magazines and fell asleep in the chair. I had my tea in the ward room and feeling refreshed, went to the hospital to chat with Dikshit and Pathak, still confined to bed. We kept on talking till it was dark

Lt. Hughes came at last into the hospital room. He looked very tired. All the veins on his arms and forehead were taut, a sure sign of physical exertion.

Three Coffins

His eyes were slightly bloodshot from the strain of searching under-water. Despite his weariness, he showed signs of gratification, the achievement of the task entrusted in him.

Lt. Hughes described his mission in brief. He said, "As we went down and touched some part of the airplane three bodies got dislodged from the wreckage. All the three had inflated life-jackets on.

"We found a passport on one—it is D'Cunha. A gold ring with initials on another showed he is Pimenta The third body we are not able to identify."

He then gave a rather elaborate description of the wreckage as far as they could see in the time available. And finally added, "I wish that we had just one more day available to us Then we could discover the situation in the cabin."

All the boats that had gone on the search returned late in the evening. Their day-long search had been of no avail. No one was traced, and the ship's crew felt that there could be no more survivors.

Most of the islands are inhabited, and anyone who made for one of the islands, would have been picked up. They had circled around all the islands.

We feared that the two persons afloat must have succumbed to some horrible end. They were not even traced. But for sheer luck we three, too, would have met a similar fate. Deadly fish, like the eight-foot-long sharks and equally fearful barracudas rule the marine kingdom around and mercilessly devour intruders.

After dinner I was standing on the deck by the railings. At the rear end of the deck a big black screen was hung up. It struck me as rather odd, but its significance didn't strike me then.

I was chatting with the youngest officer on the ship. Nearly at the end of our conversation, he asked me where I would like to sleep that night. I had slept on the deck the previous night, and naturally I thought that I should continue to sleep there.

He said, "The corpses are kept on the deck behind the screen. "Wouldn't that disturb you?" I was already feeling sleepy and did't care to give it much thought. "I don't think that I will be disturbed," I said.

Dr. Corney walked up to us. The officer explained to the Doctor that I wouldn't mind sleeping on the deck. The doctor pulled me aside and in a low whisper said to me, "A cabin has been prepared for you downstairs. The bodies here might disturb you. However, the choice is yours."

I began to think hard. I knew that it would be impossible to go to sleep on the deck.

About thirty hours ago, we all were talking to each other in a rather gay atmosphere. It was mere chance that I was here choosing a spot to sleep in, while they were asleep for ever in naval coffins. But for the grace of God I might have been in one of those coffins.

I wouldn't have been able to sleep. I would have had nightmares. I merely told Dr. Corney that I would sleep in the cabin.

I was shown the cabin Before departing the Doctor said, "I will come back again to see if you are asleep. And there is no need for you to wake up early."

I knew that he disapproved of my getting up early in the morning. I bade him "Good-night" and went to bed.

After a somewhat disturbed sleep, I woke up quite early the next morning.

The Dampier majestically steamed into the straits of Singapore leaving behind a white trail. The sun had long since glided down from the zenith into the western sky.

We three were seated at the right hand edge of the ship with Dr. Corney accompanying us. As we watched the pier came closer, we clearly saw nearly a hundred cameramen eager to shoot at their target—us!

I have seen on the screen what happens on such occasions and was a little worried Before the Dampier touched the pier, we were asked to keep to Commander Row's drawing room.

Singapore. We would soon be stepping on familiar land. We had come here many a time on our regular service. But this time it would be in a different atmosphere. We would not be going to a hotel but to a hospital. In a way we ourselves had become new persons!]

The three of us sat there wrapped up in silence only occasionally exchanging a word. It seemed a long, very long time since Dr. Corney had left the room and someone now knocked and turned the door handle.

Commander Row entered, followed by the Admiral-in-charge of the British Naval Unit at Singapore; Mr. Tandon, the Indian High Commissioner in Malaya; Captain Vishvanath, Divisional Operations Manager of the Air India International; Mr. Kaul from the A I I.' Singapore traffic office, and lastly Dr. Corney. The newcomers greeted and congratulated us.

We bade good-bye to Commander Row, Dr. Corney, Lt. Hughes and other members of the crew present on the deck and thanked them all, and Dr. Corney in particular, for the care which they all had taken to make us comfortable.

It was arranged that newspaper reporters would not be allowed to meet us But from the moment we stepped on the gangway till we boarded the ambulance, the camera kept pointing at us.

For nearly four days we stayed in Singapore, during which time Mr Tandon, Captain Vishvanath and Mr. Kaul spared no pains to make us comfortable.

On April 17, 1955, as I was about to step aboard the A.I.I. constellation, Maratha Princess, for the homeward journey, I couldn't help thinking that only six days ago—on a similar morning—its sister-airliner, the beautiful Kashmir Princess stood on Kai-Tak airport, Hongkong, with the same grace and majesty. All the members of the crew were gay and lively.

Miracle

And now two were dead, the fate of the others was unknown, and the beautiful Kashmir Princess, shattered into bits, lay at the bottom of the sea.

After a comfortable journey the aircraft touched down at the Santa Cruz airport, We all braced ourselves to face a new phase of life.

All our relatives and colleagues and friends had spent agonising moments from the news of the crash. The possibility of our returning was small.

When I saw the fire on the wing, the wing burning away like paper, I had very little hope of escaping death. Even if I survived the crash, I knew that a hundred other fearful odds might be against me.

I knew that only a miracle could save anyone from such a catastrophe and yet the miracle had happened. I was alive, and now I was safely back in India.

After the rest of the passengers had alighted, Dikshit stepped out followed by Pathak and myself. I was delighted to see that my mother, father and Kamal were there among a host of friends. As we got down we were greeted by a number of high officials of the Air India International.

It was a good feeling to be back. A week ago I stood at the same place. I had made a long journey through a short period of time.

My colleagues and I had travelled not only to the Great Natuna Islands in the South China Sea, but we had actually travelled up to the frontiers of death! And five of us—four brave men and one brave woman had not come back. They would never come back!

(THE END)

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, 'Phone 33-1654.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

UN Team Recommends Partition For S.W.A.

NEW YORK.

IN its report to the United Nations, the 3-man "Good Offices" Committee says that a form of partition might provide a basis for agreement between the United Nations and South Africa.

It said that, under such an agreement, the southern part of the territory would be annexed to the Union and the northern part, containing the great majority of the African population, would be administered by the Union Government under a trusteeship agreement with the United Nations.

In a 22 page report which the Assembly is due to consider during its session opening later this month, the committee said it hoped the Assembly would encourage the Union Government to investigate the possibility of partition.

It stressed that this should be done on the understanding that if the investigation proved the idea was practicable, the Union Government should draw up precise proposals for submission to U.N.O.

If not, the Union should inform U.N.O. and the matter should lapse.

League Mandate

South-West Africa was formerly a German colony, but South African forces occupied it in World War I. At the end of the war the Allied and associated powers authorised the Union Government to administer the territory, under a League of Nations mandate, as an integral part of her territory.

Certain safeguards, designed to protect the African population, were specified.

At the San Francisco Conference in 1945, which led to the establishment of the United Nations, South Africa indicated that she did not intend to transfer the territory to U.N.O. trusteeship, but hoped instead to incorporate it in the Union.

In 1947 the South African Government decided that, instead of incorporation, South-West Africa would have representation in the Union Parliament "as an integral portion of that body."

To End Deadlock

Since the U.N.O. has sought repeatedly to bring the territory under its trusteeship, and the Union Government has persistently refused.

It was to seek a way out of this deadlock that the "Good Offices" Committee, under the chairmanship of Sir Charles Noble Arden-Clarke, of Britain, held talks in Pretoria from June 13 to June 22.

Among the people with whom it discussed the matter were Mr. Eric Louw, South African Minister of External Affairs, and Mr. J. G. Jooste, Secretary for External Affairs and Mr. B. G. Faurie, Assistant Secretary, African Division.

In its report, the committee said Mr. Louw "expressed the opinion that the possibility of partition merited further consideration by both the Union Government and U.N.O."

"International"

The committee said the Union Government was prepared under certain conditions to enter an agreement giving South-West Africa an "international character" based on arrangements made at the Versailles peace conference.

But it was not prepared to accept the United Nations as the second party to such an agreement.

The report said the Union Government declared that strained conditions already existed between itself and the world organisation over South Africa's domestic racial policy.

It would, however, be willing to accept the Governments of Britain, France and the United States, as the remaining principal Allied and associated Powers, as the second party to an agreement.

In view of this the committee suggested that, if the Assembly would agree to partition, a specially-established organ, to be known as the "South-West Africa Council," could be established to perform the functions as far as they relate to the mandate.

It suggested that the U.N. Trusteeship Council; "acting for this purpose in a distinct capacity, with its membership adjusted to include the Union might perform the functions of this Council."

A second organ should also be formed to substitute for the Permanent Mandates Commission. This could be appointed by the "South-West Africa Council" and could be called the South-West Africa Mandate Commission.

Information

The Union Government would not then have to transmit information to the United Nations. Instead it would send its reports to the South-West Africa Mandates Commission, which would itself report to the South-West Africa Council.

The Council, in turn, would report to the General Assembly, which would base its decisions on the Council's recommendations.

The Committee's report said: "One of the difficulties experienced by the Union Government in the United Nations had been due to the fact that, because South-West Africa was administered as an integral part of the Union, much of the Union's legislation applied to the territory, and that, consequently, discussions in the United Nations on South-West Africa afford the opportunity for attacking the Union's internal racial policy.

"The Union Government had said that the debates were often exploited for this purpose. In the event of partition, the area to be placed under a trusteeship agreement, whatever its form, would probably contain only African races. This would obviate discussions on the multi-racial situation existing in the Union."

Commenting on the above report, the Minister of External Affairs said: "The fact that a measure of progress has been made was due to the evident desire on both sides to find a way out of the impasse which has been reached between South Africa and the United Nations.

"Whether the measure of understanding that has been reached will enable us to reach a solution of the South-West Africa issue, will largely depend upon the way in which the United Nations reacts to the report of the 'Good Offices' Committee.

DRY CHILLIES

Gross 33 lbs Bag for 33/6

Strong Brooms with long sticks made by Africans. 25/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.

BRITS. Transvaal.

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records		Rok N roll	41/3
Barish	5	"	"	41/3
Mr. X	4	"	"	33/-
Aasha	4	"	"	33/-
Paying Gues.	4	"	"	33/-
Chori Chori	5	"	Best Music 1956	41/3
Naya Andaaz	6	"	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta " "	8/3
Mem Sahib C I D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage 7/6 extra.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Large Scale U.S. Arms Aid To Pakistan

THE Prime Minister's speech with which the foreign affairs debate opened in the Rajya Sabha on August 26, gave indication of a renewed sense of anxiety on the part of the Government about the large-scale arming of Pakistan by the United States of America.

The U.S. arms and equipment were pouring into Pakistan in large quantities, Mr. Nehru said. Reports of new foreign bases had been denied by Pakistan, but it was a fact that vast airfields were being laid.

In the context particularly of new assurances of help and support reportedly given by America to the member countries at the recent meeting of the Bagdad Pact Council, and of the hate campaign in Pakistan—the latest example of which was the inimical references to India by Mian Mumtaz Daultana—the situation became full of evil potentialities.

Pakistan Troops Open Fire Despite Cease Fire

Pakistani troops fired two rounds each on Latu and Mahishashan and six rounds on Sutarkandi between 12 and 4 p.m. on August 26 inspite of the cease-fire agreement effective from noon on the same day. The Indian border police did not reply to these firings.

Five previous cease-fire agreements to end border firings were violated one after another by the Pakistani forces stationed in the area.

At least four Indian nationals were killed and six others injured by Pakistani bullets.

Kerala Cabinet May Be Reshuffled

The 17-month-old Communist Cabinet in Kerala is likely to be reshuffled in the near future. It may mean a shuffling of portfolios or a change in the personnel of the Ministry.

But no change is expected to be made in the leadership of the Legislature Communist Party.

If there is a shuffling of the Cabinet by the Chief Minister, Mr. E. M. S. Namboodiripad, it will be only after the meeting of the Kerala Committee of the Communist Party of India, Mr. Ajoy Ghosh, at the meeting, lends significance to the Kerala Committee's deliberations.

The Communist Party is stated to have started a detailed probe into the performance of each minister. There is already one committee each Minister, studying the working of the administration. The findings of the probe will influence the discussions at the State Committee meeting.

Top Communist leaders are reported to be "not very happy" about the present situation in Kerala. While they believe that law and order had not broken down in the State, they are keen on removing the "perpetual tension", according to Communist Party sources.

Kosi Bursts Embankments

The Kosi, Bihar's river of sorrow, which has burst forth its eastern and western embankments has inundated over 300 villages.

Mr. Lalit Mohan Misra, Parliamentary Secretary to the Union Ministry of Labour and Employment, who has just completed a three-day aerial survey of the flood-affected areas, told the press that the newly constructed embankments have restricted the area of the floods, but over 78,000 people had been affected, he said.

He added that 25,000 flood-stricken people had been brought to safety.

He said 1,500 boats had been pressed into service for evacuation and other relief work and 24,000 maunds of food grains were distributed free of cost to the flood-stricken people.

Mr. Chagla Likely Envoy To U.S.

The Chief Justice of Bombay, Mr. M. C. Chagla, is likely to be appointed Ambassador to the United States in succession to Mr. G. L. Mehta, who returned to India last month.

This is a key diplomatic appointment and one that has generally been held by eminent men in public life.

Mr. Chagla, who has been Chief Justice of Bombay since independence, argued the Indian case on Goa before the International Court of Justice two years ago and was a member of the Indian delegation to the U.N. General Assembly in 1946.

Gold Seized At Bombay Airport

Two hundred and sixty tolas of gold were seized from a "casual" visitor to the Santa Cruz airport, Bombay

An air hostess, who was found carrying Indian currency to Karachi was also detained.

The police had prior information that the air hostess of a foreign airline was smuggling gold into India and taking out Indian currency to Pakistan. Her movements were closely watched.

On August 27 she was seen at the airport restaurant in company of another woman. As the latter was about to leave the airport after spending some time with the air hostess, a police constable in plain clothes apprehended her and recovered some gold. A search by the Customs showed that she had in her purse Rs. 2,600 in Indian currency.

Both the women have been detained for further interrogation.

Record Rainfall In Bombay

The rainfall registered for Bombay city reached an all-time record by surpassing the 1954 mark. The total rainfall for the three months of the current monsoon rose to 111.21 inches.

The previous highest figure for the same three months June-August, was 10,994 inches reached in 1954.

Phone 34-1349 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA

SAREES

RAYON was £4 7s. 6d. Now 47s. 6d. Mundani Border.

KASHMIRI SILK was £4 17s. 6d. Now 49s. 6d. ea.

DORIYA, Miss MARRY, Champa Kali in Art Silk was up to £4 17s. 6d., Now 51s.

Agarbatti

Three Roses 3 Tolas 3s. Tin

Chameli 1s. 6d. Pkt. Gateway of India 3 tola 4s. tin, 6 tolas 8s. tin, Darbar 3 tola 3s. pkt., Captain 2s. 3d. pkt.

Vasanti (with Athar Bottle) 6 tolas 4s. 6d. tin, 4 tolas 3s. 6d. tin, 3 tolas 2s. 9d. tin.

Jhangir 1s. 6d. pkt.

Steamer Brand No. 444 Ex India 7s. 9d. doz

Steamer Brand No. 444 Ex Pakistan 6s. 6d. doz.

Meelad 4 Tola 3s. Pkt.

Electrical Table Lamps

With Taj and flower cutting 40s., 30s. and 25s. ea.

And many beautiful range.

GANGA VAN LADIES ARTIFICIAL HAIR

No. 1, 4s., No. 2, 5s., No. 3, 9s., No. 4, 10s. 6d. each.

All above with strings inside.

Quality A 12s. 6d., B. 18s. 6d. C 22s. 6d. each.

All fine quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gulabdani 12s. 6d, 15s., 17s. 6d. and 20s.

Lobandan 15s., Athardan 12s. 6d. ea. Soormadan 12s 6d., 15s., and 17s. 6d. ea

Carom Boards

At last after a lapse of many years we have been successful in importing the original Carom Boards from India (with Extra five other games.) Well constructed and highly polished at £6—6—0 complete set.

Order now before it is too late.

We cater for Birthday and Wedding Gifts in large Range.

A. K. HOOSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.

DURBAN.

Invitation to country visitors when next in Durban. You are cordially invited to view the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned centrally situated Hoosen's Building and to also visit our exclusive little gift shop and showroom on the ground floor.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Mr. Nehru On India's Relations With Pakistan

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, told the Council of States (Upper House of Parliament) in Delhi that India would never go to war with Pakistan unless attacked.

He was replying to questions on the reported statement by the Pakistan Prime Minister, Firoz Khan Noon, that Pakistan would never go to war with India to settle the canal water and Kashmir disputes.

Asked whether India's offer of a no-war declaration to Pakistan still stood, Mr. Nehru said, "it stands, It was only a proposal for joint declaration but unilateral declaration also that we will not go to war anyhow unless attacked."

U.A.R. Mission For Japan

The United Arab Republic Industry Minister, Mr. Aziz Sidky, said the U.A.R. mission was visiting Japan to discuss Japanese credit and economic help in carrying out a five-year industrial development programme.

Mr. Sidky said Japanese commercial circles visiting Cairo have already expressed a desire to help the U.A.R.

"We are particularly interested," Mr. Sidky said, "in receiving technical and financial assistance in developing certain four industries namely, caustic soda, cotton spinning, sugar refining and canning, and processing and refrigeration."

Mr. Sidky, who heads an 11-member industrial mission, arrived in Tokyo on Wednesday for a two-week stay.

The group also includes Mr. Hamed Sayed, chief of the economic commerce ministry's exchange bureau.

Protest Against Nehru Govt.'s Food Ministry

Five hundred peasants and labourers on Monday demonstrated outside the Indian Parliament Buildings, demanding that the the nation's food supplies be placed on a war footing.

Carrying placards and shouting slogans accusing the Nehru Government of "inefficiency", the agitators demanded the dismissal of the Food Minister Mr. Ajit Prasad Jain.

Meanwhile the Socialist demonstrators' leader Parliamentarian Mr. Shibbanlal Saxena, began the 11th day of his "fast to death" in protest against the Nehru Government's handling of the food problem.

He is said to have lost 24 pounds in weight and 44 opposition of both houses have issued a issued a statement expressing concern at his condition.

Iraqi Leader Meets Nasser

Rashid Ali Al Gailani, leader of a wartime revolt against the British in Iraq, met President Nasser in Cairo on Sunday and had lunch with him.

Rashid Ali was in Damacus at the time of the Iraqi revolt this July.

There have been reports that Rashid Ali, who has lived in Exile for the past 17 years, might be a possible future President of the New Iraqi Republic.

Rashid Ali told reporters after his meeting that he was scheduled to fly to Baghdad.

He has resided for many years in Alexandria. After the unsuccessful revolt in 1941, he fled to Germany.

Sponsors Committee Make Request To Durban Council

ON behalf of the forty sponsors representing the Indian Committee of Durban who convened the mass prayer and protest meeting at Curries Fountain on the 26th June, 1958, Dr. A. Baboolal and Messrs. P. R. Pather and J. N. Singh have requested the Durban City Council to allow representatives of the Committee to address the Council from the Bar of the House when it discusses the new plans for revised Group Areas in Durban.

In their letter to the Town Clerk the sponsors draw attention to the volume of united opposition from the Indian community to the proclamations and to the resolution passed by the mass meeting of June 26th 1958 which among other things called upon the City Council to join with the Indian community in requesting the Union Government to deproclaim the areas zoned under the Proclamations of June 6th 1958.

The letter ends with an appeal that no plans be finalised without giving the Indian community, through representatives of the Sponsors Committee, a full hearing before the full Council.

Start a career in accounting, costing, secretaryship, building societies, municipal services or banking. Send for the FREE BOOK "The Direct Way to Success," then plan your career with the personal help of the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed by 48 years of successful educational service. Write to P. O. Box 4592 (ZD) Johannesburg OR P.O. Box 1865 (ZD) Durban.

BOOKS FOR SALE
JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	32/-	
Discipline of Non-Violence	1	6
Indian Home Rule	1	0
My Experience with Truth	15	0
Truth is God	2	6
Women and Social Injustice	7	6
J. C. Kumarappa	3	9
Inspiring Anecdotes	1	3

Obtainable From:
'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban,
Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "
Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK.
Released by the Government of India
Priced £5—5—0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.
PUBLISHERS AND BOOKSELLERS
Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	5 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	6 s.
The Unmarried Widow	6 s.
The Spell Of Aphrodite	6 s.
Some Inner Fury	6 s.
Stories From Bengal	6 s.
Chitralekha	6 s.
The Ten Princess	6 s.
War And Peace	6 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	6 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	6 s.
The Living Thoughts Of Confucius	6 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	6 s.
Tales From Kalidasa	6 s.
The Whirlwind	6 s.
The Voice Of God And Other Stories	6 s.
Kadambari	6 s.
Keeping Fit	6 s.
The Miracle Of Milk	6 s.
Siddhartha, Man Of Peace	6 s.
Goutama, The Buddha	6 s.
Nectar In Sieve	6 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable From :

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 s.
He Who Rides A Tiger	6 s.
The Vision Of India	6 s.
Droll Stories	6 s.
Among The Great	6 s.
Light Of Asia	6 s.
The National Culture Of India	6 s.
Illustrated Technical Dictionary	12 s.
The Wisdom Of India	12 s.
The Wisdom Of China	12 s.
Godan	9 s.
Jataka Tales	9 s.
Prophets And Saints	9 s.
Make The Most Of Yourself	9 s.
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	6 s.
The Substance Of A Dream	6 s.
The Art Of Living	6 s.
Tears And Laughter	6 s.
Creatures Of Destiny	6 s.
Rubaiyat Of Omar Khayyam	6 s.
The Song Celestial	6 s.

(Prices Including Postage)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for :—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. **Telephones: 47888.**
Telegrams & Cable: "SORABTEM." **47453.**

Printed and published by Mrs Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

INDIAN OPINION

ઇન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

No. 34—Vol.-LVI.

Friday,

5th September, 1958

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

> *
>
> શરીર અને આત્માને સંપુર્ણ ક્રિયાશીલ બનાવવાની તેમજ તેમ ને નિગૃહિત કરી શાસન હેઠળ લાવવાની તાલીમ આપવી એનું નામ કેળવણી છે.
>
> —જોન રસ્કીન.

પુસ્તક ૫૬ મું—અંક ૩૪ | તા. ૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮. | છુટક નકલ પે. ૪

કેપટાઉનમાં ગ્રુપ એરીયાઝ

આગસ્ટના "સીવીલ રાઇટસમાં" કેપટાઉનના ગ્રુપ એરીયાઝના બારામાં નીચે પ્રમાણે લખવામાં આવ્યું છે:

(૧) આખો ટેબલ માઉંટનનો એરીયાથી એનકર બેયશી લઇને બેકોવન સુધી અને પહાડી લત્તા ટેમ્બુઝ કલુફ, ઓરેનજીફ્ટ અને ગાર્ડનો બધા ગોરાઓ માટે, અપાઇ ગયા છે. આનો અર્થ એ થયો કે, ૧૯૫૯ની જુલાઇ સુધીમાં, મોટા ભાગના કલર્ડો તથા મલાઇઓ એ આ જગ્યાઓ માંથી નિકળી જવું જોઇશે.

(૨) સીગનલ હિલ ઉપરનો શોટશ કલુફનો લત્તો મલાઇઓ માટે રાખવામાં આવ્યો છે. આ ને લીધે ખ્રિસ્તી કલર્ડો તથા થોડા હીંદીઓએ આ જગ્યામાંથી નિકળી જવું જોઇશે. પણ આ જગ્યા, બધા મલાઇઓ માટે બસ નહીં થાય.

(૩) વુડસ્ટોક-સોલ્ટ રીવર પણ ગોરો લત્તો ઠરાવવામાં આવ્યો છે. આજ સુધી વુડસ્ટોકમાં રહેલી કોમો વચ્ચે ઘણી મૈત્રી ભરેલો સંબંધ હતો. પણ ગ્રુપ એરીયાઝના કાયદાને અંગે આજે વાતાવરણ બદલાઇ ગયું છે. ગોરાઓ બીજાની કમનસીબીનો ફાયદો ઉઠાવી પૈસા બનાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે. ઘણા કલર્ડો જે આજ સુધી ગોરા તરીકે પસાર થતા હતા, તે હજુ એમજ રહેવા ઇચ્છે છે, અને આને લીધે પોતાના કલર્ડ સગાઓ તથા મિત્રોને સ્વિકારવા ઇચ્છતા નથી. અને તેને લીધે, કલર્ડ લોકો, બહુ જ નારાજ છે.

(૪) વિનડમીયર આજ સુધી આફ્રિકનોનો ગરીબ લત્તો હતો, જેની હાલત બહુજ ખરાબ હતી આજે તેનો એક ભાગ કલર્ડો માટે કાઢવામાં આવ્યો છે. હેવાલો મુજબ આ જગ્યા, અત્યંત ગરીબાઇ, અને ગંદકી વાળી જગ્યા છે.

(૫) ગુડવુડ અને પેરોનો લત્તો ૧૯૬૩ સુધીમાં ગોરો લત્તો થઇ જવો જોઇએ. આ લત્તામાં આજે ૯ મોટી કલર્ડ સ્કુલો છે. લગભગ ૧૦,૦૦૦ કલર્ડોએ આ જગ્યામાંથી નિકળી જવું પડશે.

(૬) ક્રેવનલી, જે ઇન્ડીયન લત્તા તરીકે ગણાયો છે, તેમાં હજુ સુધી કોઇપણ જાતનો વસવાટ નથી, એટલે જ્યારે હીંદીઓએ આ લત્તામાં આવી પોતાનું ગુજરાન ચલાવવું પડશે, ત્યારે હીંદી વેપારીઓ પોતાનો વેપાર ચલાવી જ નહીં શકે, કારણ કે અહીં વેપાર કરવાના સાધનો જ નથી.

(૭) રાયલેન્ડસ, પણ હીંદી લત્તો ગણાયો છે. આજે અહીં કલર્ડો તથા આફ્રિકનો વસે છે. અહીં પણ હીંદ વેપારીઓ માટે સગવડ નથી.

(૮) લાન્ગા, જેમાં આજે લગભગ ૨૦,૦૦૦ આફ્રીકનો વસે છે, તે કલર્ડ એરીયા તરીકે ઠરાવવામાં આવ્યો છે. હવે આફ્રિકનોને આ લત્તામાં નવા ઘરો બાંધવાની છુટ નથી.

(૯) નાયાન્ગા, જ્યાં આફ્રીકનોને હાલ નવા ઘરો બાંધવાની છુટ છે, એ શહેરથી લગભગ ૧૭ માઇલ દૂર છે. આ જગ્યા, ઉનાળામાં બહુજ ધુળવાળી હોય છે, અને શીયાળામાં ભેજવાળી. અહીંથી કેપટાઉન જવાનો મહિનાનો ખર્ચ પા. ૨–૧૨–૦ છે.

(૧૦) કેપટાઉન ના દક્ષિણ ભાગનો હજુ કાંઇ ઉલ્લેખ કરવામાં નથી આવ્યો. પણ બધા બીન-ગોરાઓ ભયમાં રહે છે. આજે કલર્ડ કોમમાંના ઘણા ખરા માંડમાં કરીને પોતાનું પુરૂં પાડે છે, ત્યાં આજે હવે એમને એટલે દુરથી આવવા જવાની સગવડનો ખર્ચ માથે પડયો છે. ઘણા હીંદીઓ આજે નાનો વેપાર ખાસ કરીને કલર્ડ કોમમાં ચલાવી રહ્યા છે, જો એમને, પણ પોતાની જગ્યા બદલવી પડશે, તો એમના ભાવીમાં એમના વેપારનો અંતજ દેખાય છે.

આ બધું જોતાં આપણે મી. એલન પેટનના વાંકયો, યાદ કરી શકીએ છીએ કે, "નસીબે આજે આપણે બધાને એવી પરીસ્થિતિ માં નાંખ્યાં છે, જ્યારે આપણે આપણો રંગનો સવાલ ઉકેલવો જ પડશે અને ભેદભાવ ભુલીને, એક નવો સમાજ સ્થાપવો જોઇશે, જ્યાં દરેક સ્ત્રી પુરૂષ અને બાળક સ્વતંત્રતાથી, પોતાના જીવનનું ભાવી ઘડી શકશે."

સાબ્રા બે અવાજોથી બોલે છે

કેપ અને ટ્રાંસવાલની સાબ્રાના બે જુદા નીવેદનો ઉપરથી એ જાહેર થાય છે કે, સાબ્રાની અંદર પણ તડ છે. સાબ્રાની એક વ્યકતી તરફથી એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે, સાબ્રાની અંદર જે મતભેદ છે તે નેશનલ પાર્ટીના ઉત્તર અને દક્ષિણ વિભાગમાં જેવા મતભેદ છે, તેવો છે. વધુમાં એમ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે કેપની સાબ્રા જરા વધુ પહોળા વિચાર ધરાવે છે જ્યારે ટ્રાન્સવાલની સાબ્રાની જરા સંકુચિત ગણાય. આજે સાબ્રાની મુખ્ય શાખા, સ્ટેલનબોશમાં છે, અને અહીંથી જ, પ્રોફેસર એન. જે. જે. ઓલીવીયરે યુનીવર્સીટીમાં ઇલાયદાપણાનો વિરોધ દર્શાવ્યો હતો. તે છતાં યુનીવર્સીટી ઇલાયદાપણાનું બીલ ટ્રાન્સવાલ કમીટી તરફથી આવકારવામાં આવ્યું હતું. આને આવકારતાં નિવેદન ટ્રાન્સવાલની એકશન કમીટીના એકટીંગ ચેરમેન પ્રોફેસર ઇ. એફ. પોટગીટર અને સેક્રેટરી મી. ડબલ્યુ. ઇ. બારકર તરફથી આવકારવામાં આવ્યું હતું.

આનો વિરોદ્ધ સ્ટેલનબોશ તરફથી કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓનું કહેવું છે કે, આવા નિવેદન, આવે વખતે સ્વિકારવામાં નહીં આવી શકાય. અને એ નિવેદનોમાં જાહેર કરેલાં મત એ સાબ્રાની એકઝેકયુટીવ કમીટીના મત ન ગણી શકાય.

અમેરીકાના પ્રમુખ અબ્રાહમ લિંકન ગુલામીની પ્રથાને નાબુદ કરવા તનતોડ પ્રયત્ન કરતા હતા. તેમાં કેપ્ટન જોન બ્રાઉન પણ સહકાર આપતા. તેમણે એક મંડળ સ્થાપી લોકોને તેનો ઉદ્દેશ સમજાવતાં કહ્યુ: અમારા મંડળમાં કોલેરા, પ્લેગ કે ક્ષયના દર્દીઓને દાખલ કરીશું, પણ ચારિત્ર્યહીન માણસોને કદી સ્થાન મળશે નહીં.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૫ સપટેમ્બર, ૧૯૫૮.

ફરવુઅર્ડ—નવા વડા પ્રધાન

આજે, ફરવુઅર્ડને વડા પ્રધાન તરીકે ચુંટવામાં આવ્યા એના ઉપરથી જણાય છે કે, આફ્રિકાનરો પોતાનું શાહી રાજ્ય, સ્થાપવા માટે પુરતો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. આજે ફરવુઅર્ડના આવવાથી, આ ધ્યેય ને મેળવવાની ચળવળ વધુ જોરશોરથી થશે.

એ વસ્તુ સત્ય છે કે, એમની ચુંટણી દક્ષિણ આફ્રિકા માટે, એક મોટી આફત છે. આફ્રિકાનરોએ રંગીન માણસ માટે કોઇ પણ જાતની ભાવના બતાવી નથી. અને આજે ફરવુઅર્ડની નેતાગીરીથી, આપણી ઉપર વધુ સંકટનો સમય આવશે.

આ પરીસ્થીતી ચિન્તાજનક તો છે જ, પણ તે છતાં આપણે ભયભીત થવાની જરૂર નથી. નેશનાલીસ્ટોને આપણી ઉપર જે કાંઇ કરવું હતું એ બધુ તેમને આજ સુધી કરી લીધું છે. હવે એમને એટલું જ કરવાનું રહ્યું છે કે, તેઓ આ દેશમાં હમેશા ઉપરી તરીકે રહે, એની ખાત્રી કરવી. ફરવુઅર્ડના આવવાથી આ દેશમાં પ્રસરી રહેલો અંધકાર વધુ ભયાનક બનશે.

સ્ટ્રાઇડમની જેમ ફરવુઅર્ડ પણ એકજ મત ધરાવનારો માણસ છે. એના મનમાં પાછળ હઠવાની નાની સરખી ભાવના પણ નથી એ આ દેશને, રીપબ્લીક બનાવવા માટે પોતાનો પુરેપુરો પ્રયત્ન કરશે. અને આમ કરવામાં બીન-નેશનાલીસ્ટોનું શું થશે એની ફિકર એને નથી. આજે એનું કામ સરળ નથી, કારણ કે દરેક બાજુથી ઇલાયદાપણા સામે ઘણો વિરોધ થઇ રહ્યો છે, પણ ફરવુઅર્ડ આનાથી ડરે એમ નથી. એ તો બધી જાતના વિરોધને ન ગણકારી આગળ વધશે, ભલે પછી એમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો નાશ થઇ જાય.

આ પરીસ્થીતીથી આપણા મનમાં ચિન્તા અને નિરાશા છવાય એ સ્વાભાવિક છે, પણ આ અંધકારમાં પણ એક કારણ છે, અને એકે આજ સુધી અનિશ્ચિત વાતાવરણ જે પ્રસરી રહ્યું હતું તે હવે સ્પષ્ટ થશે. નેશનાલીસ્ટ સરકારનું ખરો હેતું આપણે સ્પષ્ટ થશે, અને તેથી આપણે પણ આપણો માર્ગ વધુ સ્પષ્ટતાથી જોઈ શકીશું.

નિરાશા સ્વાભાવિક હોવા છતાં, એક રીતે ફરવુઅર્ડની ચુંટણી કદાચ આશીર્વાદ રૂપ નિવડશે. કદાચ, દક્ષિણ આફ્રિકાનો સવાલ એની ટોચે આવી જશે તો એનો નિકાલ વધુ જલદી થઇ શકે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરાઓની વિરૂદ્ધની ભાવના વધી રહી છે

આમફોનટીનમાં, ચર્ચમાં બોલતાં પ્રોફેસર જી. બી. એ. ગર્ડીનરે કહ્યું હતું કે, આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખ્રિસ્તીઓ તથા ગોરાઓ વિરૂદ્ધની ભાવના બહુ જ જણાય છે. પ્રોફેસર ગર્ડીનરનું કહેવું છે કે, આજે નાસ્તીકો અથવા બીજા ધર્મના લોકોને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં આણવા માટે ઘણી અનિઇચ્છા જાહેર થાય છે. આ ભાવના ચર્ચની અંદરના લોકોમાં જ વધારે છે.

વધુમાં એમનું કહેવુ હતું કે, જે કોઇ વ્યકતી ખ્રિસ્તી ધર્મમાં ઉન્નત થએલો છે તે મિશનરીનું કામ કર્યા વગર રહી શકતો નથી. એ સ્વાભાવિક રીતે, બધે ખ્રિસ્તી ધર્મને ફેલાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે. પણ ઘરોમાં અને અંગત રીતે જ્યાં મીશનરીઓ પહોંચી શકતા નથી ત્યાં આપણે ખ્રિસ્તી ધર્મને ફેલાવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

પ્રોફેસર ગર્ડીનરે કહ્યું કે સરકારે કહ્યું છે કે વિસ વરસની અંદર બધા આફ્રિકનો વાંચતા શિખી જશે. પણ તેઓ શું વાંચશે? એમને ત્રણે ડચ રીફોર્મડ ચર્ચોને અરજી કરી કે પોતાના ભેદભાવ ભુલી નાસ્તીકોને ખ્રિસ્તી ધર્મમાં આણવા માટે, બધાએ સાથે થઈને મહેનત કરવી, જોઇએ. આજે આફ્રિકનોમાં જાગૃતી થઈ રહી છે, તેઓ પોતાના નેતાઓ ઇચ્છે છે, એટલા માટે એમની ચર્ચોમાં એમના પોતાના નેતાઓ હોવા જોઇએ. એ નેતાઓને તઇયાર કરવાનું કામ ખ્રિસ્તીઓનું છે.

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના સવાલ ઉપર "ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા"

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના સવાલ ઉપર યુનાઇટેડ નેશનસની ગુડ ઓફીસીઝ કમીટીએ સુચવ્યું છે કે, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના સવાલનો પાર્ટીશન દ્વારા નિકલ કરવો જોઇએ. આની ટીકા કરતાં મુંબઇનું સ્વતંત્ર છાપું 'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા' પોતાના અગ્રલેખમાં લખે છે કે, "સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાનો સવાલ એવો નથી કે યુનાઇટેડ નેશનસ અને યુનોનો બીજો સભ્ય પોતાની વચ્ચે એ બાબત ઉપર કોઈ પણ જાતનો નિર્ણય કરે. જો દક્ષિણ આફ્રિકા યુનોને ગણકારવાને તઇયાર ન હોય તો સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાનો સવાલ ત્યાંના રહેવાસીઓની બહુમતીની ઇચ્છાથી ઉકેલવામાં આવવો જોઇએ.

કોઇએ એવી આશા તો રાખી જ ન હતી કે, દક્ષિણ આફ્રિકા આ બારામાં યુનોને ગણકારશે પણ સાથે સાથે કોઇએ એવી પણ આશા ન હતી રાખી કે દક્ષિણ આફ્રિકા એવી સુચના મુકશે જે નૈતિક રીતે અથવા કાયદેસર રીતે વ્યાજબી ન ગણાય. વધુ નવાઇની વાત એ છે કે આમલા ની સુચના એ કમીટીએ સ્વિકારી છે, જેના બે મુખ્ય સભ્યો, બ્રીટન અને અમેરીકા છે."

વધુમાં "ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા" લખે છે કે આ બે દેશો દક્ષિણ આફ્રીકાને પોતાના લાભર્થે રાજી રાખવા ઇચ્છતા હશે. પણ જો મી. ડલસ અથવા મી. મેકમીલન એવી આશા રાખીને બેઠા હોય કે, કોઇ પણ એશીયન અથવા આફ્રિકન દેશ આ સુચનાને આવકારશે તો એમની મહાન ભુલ થાય છે. આ આમલાની સુચનાથી ફકત એટલુંજ નહીં થાય કે યુનીયન ને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાને એક મોટો ભાગ મળી જશે પણ સાથે સાથે યુનોની હકુમતવી ખેડેચોકના ગણત્રીમાંથી પણ દક્ષિણ આફ્રિકા છુટી જશે.

નવી દિલ્હીમાં વર્લ્ડ યુથ એસેંબલી

નવી દીલ્હીમાં જે યુથ એસેમ્બલી ભરાઇ હતી એમાં આફ્રિકન પ્રતિનિધિઓએ આગળ પડતો ભાગ ભજવ્યો હતો. ટાંગાનીકાના મી. કાવાવાએ જણાવ્યું હતું છે કે, આજે ટાંગાનીકામાં સ્વતંત્રતા તરફ વધુ પ્રગતી થાય છે. તે છતાં ત્યાં હજુ આફ્રિકનો ઉપર ઘણા પ્રતિબંધો છે. તેથી આજે ટાંગાનીકામાં શિક્ષીત આફ્રીકનોના બે ટકા છે. તેથી ભણતરની સગવડ બહુ જ ઓછી ગણાય પાસેમાં પાસેની યુનીવર્સીટી કંપાલામાં છે, જે દારેસલામથી ૧૦૦૦ માઇલ દુર છે. ટાંગાનીકામાં સારામાં સારી હિરાની ખાણ છે. અને અહીં સાઇઝલ જે, જુટના જેવી વસ્તુ છે, એનો મોટામાં મોટો વેપાર છે.

મી. કુઆનડા જેઓ નોર્થ રોડેશીયાના આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના સેક્રેટરી છે, એમને જણાવ્યું કે આજે રોડેશીયામાં ઇલાયદાપણું બહુ જ સખતાઇથી લાગુ પાડવામાં આવી રહ્યું છે.

ડો. જીનસો જેઓ ફ્રેન્ચ સેનેટમાં ડાહમેયના પ્રતિનિધિ છે, એમને પોતાના ભાષણ દરમીયાન જણાવ્યું હતુ કે, આફ્રિકામાં એટલી જુદી ભાષાના લોકો વસે છે કે એક સેળભેળ વાળી સંસ્કૃતી જ આ મહા ખંડમાં ટકી શકશે. આફ્રિકાના લોકોએ પોતાની મેળે જ પોતાની આઝાદી મેળવવી જોઇશે. આ ધ્યેયમાં વર્લ્ડ એસેમ્બલી ઓફ યુથ પોતાની મદદ આપી શકશે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગ્રુપ એરીયાઝ ઉપર ડો. નાઈકરનું નિવેદન

ડો. જી. એમ. નાઈકર જેઓ, હાલ પ્રિટોરીયા ખાતે, ટ્રીઝન ટ્રાયલ માં હાજરી આપી રહ્યા છે, એમને ડરબનની સીટી કાઉંસીલ સામે ગ્રુપ એરીયાઝના જે પ્લેન ઘડાઈ રહ્યા છે, એની ઉપર પોતાના મત દર્શાવતા એક નિવેદન રજુ કર્યું છે. તે નીચે પ્રમાણે છે:

અમે, જાણીએ છીએ કે ડરબનની સીટી કાઉંસીલ અને એટલા ન્યાયથી, ગ્રુપ એરીયાઝનું પ્લેન ફરી ઘડી રહ્યા છે, તે છતાં અમારૂં માનવું છે કે, અમે તેના પ્લેન હોય પણ જોતે, એક કોમને પોતાની વસેલી જગ્યામાં થી ઉખેડી નાંખવાની વાત કરે એ અમારા થી સ્વિકારી શકાય નહીં. હીંદી લોકો ગ્રુપ એરીયાઝનો કાયદો ઇચ્છતા નથી. જુનની ૨૬મી તારીખે, ૨૦,૦૦૦ માણસોની વિરોધ સભાએ એ એવી માંગણી કરી હતી કે ગ્રુપ એરીયાઝનો કાયદો રદ કરવામાં આવવો જોઇએ. આપણે બધાએ ફરી મળીને, ડરબનની સીટી કાઉંસીલને અર્જ કરવી કે તેઓ સરકારને અરજી કરે કે ડરબન માટે જે ગ્રુપ એરીયાઝનું જાહેરનામું બહાર પાડયું છે, તે રદ કરી નાંખે.

આપણે ઘેરે ઘેરે જઇને લોકોને સરકારને અરજી કરવા માટે, વિનંતી કરવી જોઇએ, જેથી સરકાર એ જોઇ શકે, એમના જાહેરનામા સામે આખા ડરબનનો સંપુર્ણ રીતે વિરોધ છે. આપણે એ સ્પષ્ટ કરવાની જરૂર છે કે, સમસ્ત હીંદી કોમ ડરબનના ગ્રુપ એરીયાઝનો વિરોધ કરે છે. અને જે જગ્યાઓમાં તેઓ વર્ષોથી વસ્યા છે, એમાંથી તેઓ નિકળવા માટે તઇયાર નથી. અને આપણી જમીન, આપણા વેપાર અને આપણા મસ્જીદ, મંદીરોને પણ આપણે હઠાવવા નહીં દઇએ.

ભિખારી રૂા. ૧૩ લાખનો વારસો મુકી ગયો

સાઇમન નામનો એક રૂમાનીયન ભીખારી અઢળક કમાણી કરવા માટે બહુ જાણીતો બન્યો છે. જન્મથી જ તેને હાથ, પગ ન હતા. પોતાની આ પંગુતાને તેણે આવકનાં સાધનમાં ફેરવી નાખી. ૪૦ વર્ષની વય પહેલાં તો તેની પાસે ૧,૫૦,૦૦૦ રૂપીયાની મીલ્કત જમા થઇ હતી. ત્યારબાદ છેતરપીંડી કરવા બદલ તેના ઉપર કેસ થયો અને તેને ૭ વર્ષની જેલ મળી, પણ જેલવાસ દરમીયાન પણ તેણે મુખ્ય કાર્ય અન્ય જેલવાસીઓ પાસેથી તેમની ચીજ વસ્તુઓની ભીખ માંગવાનું અને ભીખના નવા નવા

> **ભુલ સુધાર**
>
> તા. ૨૯-૮-૫૮ 'ઇ. ઓ.'ના પાના ૩૩૨ ઉપર મથાળેની નોંધમાં "સ્ટેજ પર રજુ કર્યો હતો" છપાયું છે ત્યાં "સમય ના અભાવે રજુ કર્યો ન હતો" એમ વાંચવું.—વ્યવસ્થાપક.

માર્ગો વીચારવાનું જ કાર્ય કર્યું. જેલ માંથી છુટ્યા બાદ ફરીથી તેણે ભીખ માંગવાનું શરૂ કર્યું. ભીખ માંગવાની તેની પદ્ધતી એવી હતી કે રસ્તે પસાર થતા રાહદારીઓને એમ જ લાગે કે તેના હાથપગ લડાઇ દરમીયાન કપાઇ ગયા છે એટલે જ્યારે તે ભીખ માગતો ત્યારે તેના ઉપર નાના મોટા સીક્કા ઓનો વરસાદ પડતો. છેવટે જ્યારે તે મરી ગયો ત્યારે જણાયું કે તે પોતાની પાછળ આશરે ૧૩ લાખ રૂપીયા જેટલી મીલ્કત મુકી ગયો હતો પણ તેને કોઇ સગું વહાલું નહોતું જેથી તેની મીલ્કત રાજ્યની માલીકીની થઇ હતી.

આ વર્ષે શ્રી નિચ્છાભાઇ ડી. દેસાઇ તરફથી નિશાળને આસરે ત્રીસેક પાઉંડ નું શિલ્ડ ભેટ મળ્યું હતું. તે માટે બાળકો વચ્ચે બધી જ હરીફાઇઓ યોજાઇ હતી. અને નિશાળના બધા જ વિદ્યાર્થીઓને અનુક્રમે રોબિન અને બુલબુલ હાઉસોમાં વહેંચી નાંખવામાં આવ્યા હતા. બે હાઉસો વચ્ચે શિલ્ડ માટે હરીફાઇઓ હોવાથી તેમજ દરેક હાઉસમાં વધારે પોઇન્ટ મેળવનાર ત્રણ હરીફોને ઇનામો મળનાર હોવાથી અને વળી તેમાંથી સૌથી વધારે પોઇંટ મેળવનારને ચેમ્પિયન ઇનામ મળનાર હોવાથી બધી જ રમતોમાં ખુબ રસ, રસાકસી અને ઉત્સાહ જામ્યો હતો. વળી ઇનામો કોને મળશે એ વિશે કુતુહલતા ઠેઠ સુધી ટકી રહી હતી. છેવટે રોબિન હાઉસ શિલ્ડના વિજેતા તરીકે જાહેર થયું હતું.

ટાઉનના ડિસ્ટ્રીક્ટ કમીશનર

ચિ. ટ્રેવેલે વિજેતા હાઉસ રોબિન ના નાયકો—મહેન્દ્રભાઇ છગનલાલ સોલંકી તેમજ પુષ્પાબ્હેન છીતુભાઇ પટેલને શિલ્ડ એનાયત કર્યું હતું અને બુલબુલ હાઉસના બાળકોને બીજે વરસે ફતેહ મેળવી શિલ્ડ જીતવા ઉત્તેજ્યા હતા.

નીચે મુજબના બાળકોને ઇનામો અપાયાં હતાં, ચેમ્પિયન ઇનામ મેળવ- નાર. વસંત ખુશાલભાઇ પટેલ, રોબીન હાઉસ: ઇનામ મેળવનારાઓ. (૧) પ્રકાશ રમણભાઇ પટેલ, (૨) ઉષાબ્હેન કલ્યાણજી સોલંકી. બુલબુલ હાઉસ: ઇનામ મેળવનારાઓ. (૧) વસંત ખુશાલભાઇ પટેલ, (૨) કલાવતી ના- રણજી પટેલ (૩) વિભાબ્હેન બલ્લુભાઇ વશી. મુખ્ય શિક્ષકે સૌના સહકાર બદલ આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો અને નિશાળને શિલ્ડ ભેટ આપનાર શ્રી. નિછાભાઇ ડી. દેસાઇનો ખાસ આભાર માન્યો હતો.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીસ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૬૫૫૪.

વિવિધ વર્તમાન

મી. ટેઓ હિરીંગની ફોરમોસાના લોકોને શાંત રહેવાની અરજી

પ્રેસીડેન્ટ ચેંગ કાઇ શેક ના મુખ્ય સલાહકાર મી. ટેઓ હિરીંગએ, રાજ નૈતિક કેળવણીના એક વર્ગ સામે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે, યુદ્ધના ભણ કારાઓ વાગતાં છતાં, ફોરમોસાના લોકોએ, શાંતિ અને ધીરજથી કામ લેવું જોઇએ. એમનું કહેવું હતું કે જો યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ખુલી રીતે એ વસ્તુ જાહેર કરે કે તેઓ નેશનાલીસ્ટ ટાપુઓને બચાવ કરવાની મદદ આપશે, તો કોમ્યુનીસ્ટો, યુદ્ધની તઇયારી કરવા માં અચકાશે નહીં.

મીડલ ઇસ્ટના બનાવો ઉપરથી દેખાય છે કે, રશીયાએ, રાજનૈતિક રીતે પોતાના વિચારો ફેલાવવા-ને બદલે, આજે બળજબરીથી કામ શરૂ કર્યું છે.

ફ્રાન્સની હિંદને પોંડીચેરી આપવાની ખાત્રી

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ જાહેર કર્યું હતું કે જનરલ ડી. ગોલની સરકારે હીંદને ખાત્રી આપી છે કે તેઓ પોંડી ચેરી હીંદને આપશે. પણ આ વસ્તુ જ્યાં સુધી, ફ્રાન્સની જનરલ એસેંબલી નહીં મળે ત્યાં સુધી અમલમાં નહીં મુકાય. જનરલ એસેમ્બલી લગભગ ચાર મહિનાની અંદર મળશે. ચાર વરસ પહેલાં, ફ્રેન્ચ અને હીંદની સર- કારો વચ્ચે સમજુતી થયા મુજબ, પોન્ડીચેરી, જે હીંદના પૂર્વ કિનારા ઉપર એક નાનુ ફ્રેન્ચ રાજ્ય છે, એ હીંદને આપવામાં આવશે.

બ્રીટન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ખાતે શ્રી મોરારજી દેસાઈ

હીંદના નાણા ખાતાના મંત્રી શ્રી મોરારજી દેસાઇ, બ્રીટન અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ખાતે રવાના થઇ ગયા છે. તેઓ હીંદની બીજી પાંચ વરસની યોજના માટે પરદેશથી નાણાની મદદ ની સગવડ કરવા માટે ગયા છે. તેઓનું પરદેશ જવાનો ખાસ હેતું, સપટેમ્બરમાં મોન્ટ્રીલમાં મળનારી, કોમનવેલ્થ નાના મંત્રીઓની કોન્ફરન્સ માં સામેલ થવાનો છે. તે છતાં તેઓ તેમની મુસાફરી દરમીયાન લંડન, વોશીંગટન અને ન્યુયોર્કના સરકાર નેતાઓ, અને વેપારીઓ, સાથે હીંદ નાં પરદેશી નાણા સંબંધી ચર્ચા કરવા માંગે છે એમ જણાવવામાં આવ્યું છે કે હીંદને બીજી પાંચ વર્ષી યોજના ના અંત સુધીમાં લગભગ પાઉંડ ૪૨૦,૦૦૦,૦૦૦ની જરૂર પડશે.

ઘાનામાંથી દેશ નીકાલ

અરજેન્ટિના એક કોઠોના વેપારીની ઘાનાની સરકારે દેશ નીકાલની સજા કરી છે. એડુતનું નામ એમા મોશી છે. અને એની સામે આરોપ મુકતાં એમ કહેવામાં આવ્યું છે કે, તે એક પરદેશી હોવા છતા તેણે અંગત રાજ કારણમાં દખલગીરી કરી હતી. એને ફ્રેન્ચ એપર વોલ્ટાની સરહદ સુધી લઇ જવામાં આવ્યો હતો.

લુઆન્શીયા હિંદી શાળા

લુઆન્શીયા હીંદી શાળામાં તા. ૧૬- ૮-૫૮ને દિને વાર્ષીક શારીરિક દિનનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. મુખ્ય શિક્ષકે ઉપસ્થિત મહેમાનોને આવકાર્યા હતા. ત્યારબાદ લુઆન્શીયા રોન એન્ટેલોપ કોપર માઇનના મેનેજર ચિ. ડેનીએ કાર્યક્રમની ઉદ્દઘાટન વિધિ કરી હતી. તે પછી વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓએ સરઘસ આકારમાં કુચ કરી ટાઉનના મેયર ચિ. રોજનને સલામી આપી હતી. એ પછી બાળકોએ સમુહમાં લેઝિમ અને ડમ્બેલ્સ ના દાવો કરી બતાવ્યા હતા જે યુરોપીયન પ્રેક્ષકો માટે નવીન તેમજ રસદાયક હતા.

બેનોને વાંચવા માટે

ડરબનની ગુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "શૌર્ય મહોત્સવ" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દળદાર અને સચિત્ર અંક બહાર પાડયો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઓફીસમાંથી શી. ૨-૬માં મેળવી શકાશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર

(ઉમિયાશંકર જોખાકર, જોહાનીસબર્ગ)

વેદ અને ઉપનિષદમાં બ્રહ્મ અથવા પરમાત્માના જે સ્વરૂપનું વર્ણન થયેલું છે ઋષિમુનિઓ જે સ્વરૂપનું ચિંતન કરતા હતા તે સ્વરૂપ પૂર્ણ વિકસિત રૂપે ત્રેતાયુગમાં મર્યાદા પુરુષોત્તમ રામરૂપે પ્રગટ થયું. તેમાં એ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સ્વરૂપની ખામી હોય તેમ તેજ સ્વરૂપ પાછું દ્વાપરયુગમાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણચંદ્રરૂપે પ્રગટ્યું.

શ્રાવણ વદ આઠમની કાળી મેઘલી અંધારી રાત, કારાગારનો અંધકાર ભર્યો ખુણો. જનતાના જીવનમાં પણ અંધકાર. ક્યાંય ઉજાસનું નામ નહિ મળે. એવી સમયે દેવકીજીની કુખે ચેતન પાથરતો, ખુશનુમા ભર્યો, હસતો, આશાનો દીપ સળગાવતો ચહેરો વસુદેવ–દેવકીજીએ જોયો. ગોકુળમાં ઉછરનાર બાળ લીલા કરનાર જુલ્મીઓનો નાશ કરનાર, કંસ જરાસંધ, શિશુપાળ વગેરેનો નાશ કરનાર અને પૃથ્વી ઉપર શાંતિનું, ધર્મનું, સત્યનું સામ્રાજ્ય સ્થાપનારને હજારો વર્ષ થઇ ગયા છતાં તે ચહેરો હજી આપણી આંખ આગળથી ખસતો નથી એવો એ ચહેરો તે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર.

આપણાં શાસ્ત્રો કહે છે કે માણસ પ્રથમ તો જળચરમાંથી વિકાસ પામતો સ્થળચર પશુ થયો. તેમાંથી તેણે માનવનું રૂપ ધારણ કર્યું. ડાર્વીન ભલે એમ કહેતો હોય કે આપણા પૂર્વજો વાંદરા હતા. આપણે તો મત્સ્ય અવતાર પહેલો થયો, પછી કાચબાનું રૂપ ધારી પૃથ્વીને બચાવી એવું નિરૂપણ માનીએ છીએ. એટલે શેવાળમાંથી માછલું અને તેમાંથી કાચબો થયો અને પછી વરાહરૂપ પ્રગટ થયું. પછી અર્ધો માનવ અને અર્ધો પશુ એવું નૃસિંહ રૂપ પ્રગટ થયું.

માનવીનું આવું રૂપ પણ પ્રકૃતિને પૂર્ણ વિકસિત ન લાગ્યું એટલે પરશુરામમાં ક્રોધનો અંશ વધારે ઉતરી આવ્યો. તેથી કોઈ શાંત મૂર્તિની જરૂર જણાઇ અને મર્યાદા પુરુષોત્તમનું સૌમ્ય અને સુંદર સ્વરૂપ ધારણ કરી પ્રભુ રામરૂપે પ્રગટ્યા. તેમણે પોતાના આદર્શ જીવનદ્વારા માનવી જીવનના અનેક વિકારોને દુર કરવામાં મદદ કરી છતાં પ્રકૃતિને એમ લાગ્યું હોય કે આટલા ઉંચા આદર્શોવાળી સૌમ્ય મૂર્તિની જરૂર નથી. હજી માનવીના ગુણવાળા પૂર્ણ સ્વરૂપની જરૂર છે કે જેમાં બધું એ હોય, તોફાન અને કર્તવ્ય હોય, કળા અને કારીગરી હોય, છળ અને બળ હોય, ભોગ ને વૈરાગ્ય હોય. બધાંને મેળવી પૂર્ણ પુરુષોત્તમ સ્વરૂપ ધારણ કરે એવા તે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર

બાળપણમાં શ્રીકૃષ્ણે નિર્દોષ તોફાનો કરી માતાપિતાને હસાવ્યા અને આનંદ આપ્યો. કીશોરાવસ્થામાં ગામના બાળકો સાથે રમી મોહકતા ભેળવી ઘેલા કર્યા. યુવાનીમાં પ્રવેશતાં જ દુષ્ટોનો નાશ કરવા માંડયો ને અપરાધીઓને શિક્ષા કરી. બધાજ પ્રકારની કળા અને કારીગરી તેમણે શીખી લીધી. શિક્ષણ અને સર્વોદય પણ સાધી લીધો. છળકપટ અને બળનો પણ ઉપયોગ કરી શાંતિની સ્થાપના કરવા ઝઝુમ્યા. ગોકુળને પ્રેમમાં તરબોળ કરી ઘેલું બનાવી દીધું. ગોકુળ છોડયા પછી પાછા કદી ગોકુળમાં પગ પણ ન મુકયો. કેવો ભવ્ય ત્યાગ? મથુરાની ગાદી જીતી તેના અસલ રાજા ઉગ્રસેનને આપી, અને પોતે દ્વારકાના રક્ષક જ રહ્યા. પોતે નથી રાજગાદી સ્વીકારી કે રાજ્યનો વિસ્તાર વધાર્યો. મથુરાથી દ્વારકા આવીને વસ્યા પાછા મથુરા પણ ન ગયા કેવી અનાસક્તિ! એવી અનાસક્તિ અને ત્યાગ તો શ્રીકૃષ્ણજ કેળવી શકે!

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણચંદ્રના જીવનના ત્રણ ભાગ પડે છે. એક તો ગોકુળના કૃષ્ણ, બીજા દ્વારકાના કૃષ્ણ અને ત્રીજા અર્જુનના સખા, કુરૂક્ષેત્રમાં અર્જુનનું સારથિપણું કરનાર અને વિષમ પ્રસંગે એને સત્યમાર્ગ સમજાવનાર–ઉપદેશ દેનાર કૃષ્ણ

પરમાત્માની સાચી ભક્તિ ઋષિમુનિઓના યજ્ઞમાં નથી પણ ગોવાળોના પ્રેમમાં છે, વળી જે ભક્તિ પુરુષોમાં નથી તે સ્ત્રીઓમાં છે. અનેક દેવોની ઉપાસનામાં સાચી ભક્તિ નથી પણ એક પ્રભુને શરણે જવામાં છે. એ શ્રીકૃષ્ણની ગોકુળ લીલાનો મુખ્ય ઉપદેશ છે.

દ્વારકામાં રાજ્ય સ્થાપી યાદવોની રાજસત્તા કેવી રીતે વિસ્તારી, કેવી રીતે પોતાનો ગૃહસ્થાશ્રમ ચલાવ્યો. જરાસંધ જેવા દુષ્ટ રાજાઓને મારી અનેક રાજાઓને બંદીખાનેથી મુક્ત કર્યા વગેરે શ્રીકૃષ્ણના દ્વારકાના રાજજીવનમાંથી જોવા મળે છે.

ધર્મનિષ્ઠ પાંડવો સાથેના સમર્પણ અને સ્નેહના કારણે યુધિષ્ઠિરના યજ્ઞમાં મહેમાનોના પગ ધોવાનું નમ્રતાભર્યું કામ પોતે લીધું. કૌરવ પાંડવના યુદ્ધ પડકાં, એ યુદ્ધ ન થાય તો સારૂં એમ માની દુર્યોધનને સમજાવવા ગયા દુર્યોધને ન માન્યું એટલે યુદ્ધની તૈયારી થઇ. કૃષ્ણ અર્જુનના સારથિ બન્યા.

યુદ્ધમાં જ્યારે શ્રીકૃષ્ણે અર્જુનનો રથ સેનાની સામે લાવીને ઉભો રાખ્યો ત્યારે અર્જુનને સામા પક્ષમાં સગાં સંબંધીઓ, વડીલો અને ગુરૂજનોને જોઇ, તેમને મારવાના વિચારથી ભારે આઘાત થયો. અર્જુનને કંપારી છુટી, હાથમાંથી ધનુષ્ય પડી ગયું તે હાથ જોડી શ્રીકૃષ્ણને પૂછવા લાગ્યો "ભગવન! આ સગાં, સ્નેહીઓ અને વડીલો સામે શસ્ત્ર કેમ ઉપાડાય? ઉપાડું તો પાપ લાગે, આખા કુટુંબનો નાશ થઇ જાય, લડવામાં પણ અમે જ જીતીશું તેની શી ખાતરી? આ સ્થિતિમાં મારે શું કરવું એની કંઇ સમજ પડતી નથી." આ વખતે શ્રીકૃષ્ણે અર્જુનને એક વિશાળ ઉપદેશ આપ્યો, એ ઉપદેશમાં સર્વધર્મનો, ઉત્તમોત્તમ તત્વજ્ઞાનનો સમાવેશ થઇ જાય છે એ ઉપદેશ "ભગવદ્‌ગીતા" નામથી પ્રસિદ્ધ છે. સર્વ ધર્મના આચાર્યો અને ગુરૂઓ એ ઉપદેશને–ભગવદ્‌ગીતાને–માન આપે છે. ભગવદ્‌ગીતામાં કૃષ્ણે બીજા અનેક સિદ્ધાંતો સાથે એક સાદી પણ કીમતી વાત સમજાવી છે કે, યુદ્ધ સમયે અર્જુનને વૈરાગ્ય આવ્યો, એવા અનેક કઠણ પ્રસંગો આ સંસારમાં મનુષ્યને આવે છે. આ વખતે પોતાની હાર-જીત, સુખદુઃખ, શત્રુ–મિત્ર, લાભ-નુકસાન વગેરેના વિચારો ન કરતાં પોતાની લાગણીને સમતામાં રાખી જે પોતાનો ધર્મ–ફરજ–હોય, જે પોતાનું કર્તવ્ય હોય, તેને પ્રભુને ખાતર, પ્રભુને શરણે રહી, પ્રભુ પ્રત્યે સમર્પણ ભાવથી કરવું. પ્રભુએ, બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય અને શુદ્રને પોતપોતાના ગુણ અને કર્મ પ્રમાણે જુદાં જુદાં કામો સોંપ્યા છે. જનસમાજનો વ્યવહાર ચાલવા માટે એ બધાં કામ જરૂરનાં છે. પોતાને માટે જે ધર્મયુક્ત હોય, જે પોતાનું કર્તવ્ય હોય એવું કોઈ પણ કામ કરવાથી પાપ લાગતું નથી. માત્ર હૃદય પવિત્ર અને પ્રભુપરાયણ હોવું જોઇએ."

કેવો મહાન અને ઉદાત્ત, સાદો અને સીધો ઉપદેશ છે? વીર અર્જુનને યુદ્ધ ભૂમિ પર થયેલા વિષાદનું ઉપર મુજબ નિરાકરણ કરતા શ્રીકૃષ્ણ ખરેખર, મહાન યોગી અને મહાન અભ્યાસી તથા ઉંડા તત્વ ચીંતક માલમ પડે છે, છતાં જે કર્મયોગ અને અનાસક્તિયોગ, જ્ઞાનયોગ અને વિશ્વરૂપ દર્શન શ્રીકૃષ્ણે વર્ણવ્યા છે, ગાયા છે તેવાં દુનિયાભરમાં હજી સુધી બીજા કોઇએ સમજાવ્યાં નથી કે વર્ણવ્યાં નથી.

યાદવ કુળના જુવાનોમાં એવી સ્વચ્છંદતા પેસી ગઇ હતી કે એ કુળનો નાશ કરાવવાનું જ શ્રીકૃષ્ણને ઉચિત લાગ્યું. અથવા કુદરતે એવું નિર્માણ કર્યું હોય.

શ્રીકૃષ્ણ જેવા ચીંતક અને પરમ યોગેશ્વરને ત્યાં પણ કુલાંગારો અને સ્વચ્છંદી જુવાનો ક્યાંથી પાક્યા! જવાબ આપણી પાસે છે. મહાત્મા ગાંધી જેવા સંતપુરૂષ, પરમત્યાગી અને સંયમી પુરૂષનો સહવાસ હોવા છતાં આજે ભારતવાસીઓ કેવાં બની ગયાં છે! આપણે ભારતવાસીઓ વર્ષો વર્ષ શ્રીકૃષ્ણ જયંતી અને ગાંધી જયંતીઓ ક્યાં નથી ઉજવતા? છતાં આપણાં વિચાર-વાણી અને કર્મો કેવાં છે, તેનાથી કોણ અજાણ છે? મહાપુરૂષોની જન્મ જયંતીઓ આવે છે, જાય છે. બાહ્ય દેખાવો કરીએ છીએ. વિદ્વતાભર્યાં ભાષણો કરીએ છીએ. પરંતુ વિચાર–વાણી અને કર્મમાં એકતા લાવવા યત્કિંચિત પણ પ્રયત્ન થતો નથી એ અતિ અફસોસની વાત છે. મહાત્મા ગાંધીજી એ શ્રીકૃષ્ણચંદ્રની નવી આવૃત્તિ છે. સમય, નામ, સ્થળ ભલે ભિન્નભિન્ન હોય છતાં એ બંનેના જીવનકાર્યો અને ઉપદેશો તો એકજ સિદ્ધાંત ઉપર છે. એ સાગરમાંથી આપણે માત્ર એક બિંદુ લઇ આપણાં જીવનને કૃતાર્થ કરીએ એજ જન્માષ્ટમી અને ગાંધી જયંતીનો નમ્ર સંદેશ છે.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું : માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૯૯૨ પહેલે માળે,

બોકસ ૫૨૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

'કાશ્મીર પ્રિન્સેસ'

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણીક

(ગતાંકથી ચાલુ)

અંધકાર આવે છે

સંધ્યા ઝડપથી સરી જતી હતી અને અંધારાના ઘેરા ઓળા અમારા ઉપર ઉતરતા જતા હતા. ક્ષિતિજ પર નાનાં નાનાં વાદળો જામ્યાં હતાં. તેમનો ગુલાબી રંગ ઉડી જતો હતો અને એકસ અંધકારની ઘેરાશ તેઓ ધારણ કરતાં હતા. ટાપુઓ પરની વનરાજી ઘેરા પડછાયા સમી હવે દેખાવા લાગી. દીક્ષિતના લાઇફ જેકેટ પરનો નાનો બલ્બ અને પશ્ચિમ ક્ષિતિજ તરફ મધસાગરમાં ઘસડાતી તેલજ્વાળાઓના અવશેષો એ બે જ પ્રકાશો માત્ર દૃષ્ટિગોચર થતા હતા. સુર્યનાં કિરણો કેટલાં સહ્રયગી લાગે છે તે તો આવા જ કોઇ સમયે અનુભવાય છે.

મધરાનો ભય લાગે છે

ચારે બાજુ ઘનગોર અંધારૂં હતું એટલે અમે જે ટાપુ પર પહોંચવા માગતા હતા એ બરાબર દેખાતો નહોતો તેથા યોગ્ય દિશામાં આગળ વધવાનું પણ મુશ્કેલ બની ગયું. વળી આમ તો અમને દરિયામાં બીજો કોઇ ભય રાખવાનું કોઇ કારણ ન હતું, પણ ગાઢ અંધકારને લીધે અમને આખા ને આખા ગળી જાય એવા મધરાઓની બીક લાગતી હતી અને અમને એવો ડર લાગ્યા કરતો હતો કે જો તેઓ અમને ગળી જશે તો જીવતા રહેવા માટે કલાકો સુધી ચલાવેલી લડત પર પાણી ફરી વળશે અને થોડીક મીનીટોમાં અમે ખતમ થઇ જઇશું.

પાણીનું બુંદ લીધા વિનાઃ

પાણીના પ્રવાહોને લીધે દરિયાકાંઠે પહોંચવામાં સારો એવો વિલંબ થવાનો અને ધાર્યો કરતાં વધારે સમય અમારે તરતાં રહેવું પડશે એ અમે જાણતા હતા એટલે કાંઠે પહોંચી જઇએ ત્યાં સુધી તરવાની શક્તિ જળવાઇ રહે એ રીતે અમારે તરવાની ગતિ રાખવી જોઇએ. કાંઠે પહોંચવાની વાત બાજુએ રાખીએ તોય સવાર પડે અને મદદ આવી પહોંચે ત્યાં સુધી અમે જીવતા રહીએ એ રીતે અમારે તરવું જોઇએ. વળી પાણીનું એક બુંદ પણ લીધા વિના અમારે છેવટ સુધી શક્તિ જાળવી રાખવાની હતી. આથી અમે તરવાની ઝડપ ઓછી કરી નાંખી.

બધું ફેંકી દીધું

સુર્ય આથમી ગયા પછી જેમ જેમ અંધારૂં વધતુ ગયું તેમ તેમ દીક્ષિતનાં લાઇફ જેકેટ પરનો પ્રકાશ વધુ ને વધુ પ્રકાશિત લાગતો ગયો. એ પ્રકાશ આજુબાજુના દશથી બાર ફુટ જેટલા વિસ્તારમાં પાણીની સપાટી પર પથરાઇ ગયો હતો. દીક્ષિત સિવાય બીજા લોકોના લાઇફ જેકેટ પર, સતત ચાલુ રહેતા પ્રકાશને બદલે ટોર્ચબેટરી હતી. ટાપુ પણ હવે બરાબર દેખાતો ન હતો. વળી પહેર્યે કપડે તરવામાં ભારે તકલીફ પડતી હતી એટલે અમે પાઠકનો અવાજ સાંભળી શકાય તેટલા નજીક આવ્યા પછી તેમની સલાહ અનુસાર અમારાં પાટલુન કાઢી નાખ્યાં. અમે એકબીજાનો અવાજ સાંભળી શકીએ એટલે દુર હું અને પાઠક તરતા હતા. અમારા પાટલુનમાં પૈસા, ચશ્મા, ચાવીઓ વગેરે ચીજો હતી તે બધી પણ અમે પાટલુન સાથે ફેંકી દીધી. પાટલુન કાઢી નાખ્યાં પછી મને પાણી ખુબ ઠંડું લાગવા માંડયું એટલે પાટલુન તરત કાઢી નાખવાની ઉતાવળ કરવા બદલ મને પસ્તાવો થવા લાગ્યો. પણ એ પસ્તાવો થોડો સમય જ રહ્યો. શરીર પાણીની ઠંડક સાથે તરત ટેવાઇ ગયું અને પાટલુન કાઢી નાખ્યા પછી ઠંડી લાગવાને લીધે ઉભી થયેલી અગવડ દુર થઇ ગઇ. અમે જે સમુદ્રમાં હતા એ વિષુવવૃત્ત પર આવેલો હોવાથી તેનું ઉષ્ણતામાન સપ્રમાણ હતું એટલે અમને ઠીક ઠીક રાહત રહી. પણ જો ઉત્તર આક્ષાંશ પરના કોઇ દરિયામાં અમારે તરવાનું હોત તો અમે ઠરીને હિમ જ થઇ ગયા હોત.

ધ્યેય દુર જ રહે છે

અમે સીધી લીટીમાં તરવાનું પસંદ કર્યું અને એ પ્રમાણે તરવાનું ચાલુ રાખ્યું એ ખુબ ઉપયોગી નીવડયું. નાટુના ટાપુના છીછરા કિનારાઓ આજુબાજુ પથરાયેલા અંધકારને લીધે બહુ ઝાંખા દેખાતા હતા. લાઇફજેકેટ છાતી પર બાંધ્યાં હતાં એટલે અમારે ચત્તા સુતા સુતા પાછળથી દિશામાં તરવું પડતું હતું. આથી અમે કેટલું અંતર કાપ્યું એ જોવા માટે ડોક ૧૮૦ ડીગ્રીએ રહે એ રીતે શરીરને વાળીને અમારે ટાપુ તરફ જોવું પડતું હતું. આ રીતે જોવાનું કાર્ય બહુ કષ્ટદાયક હતું. ધારી દિશામાં આગળ વધવા માટે માર્ગદર્શક તરીકે સામે કોઇ કાયમી ચીજ હોવી જોઇએ. 'બી' ટાપુઓ પરની ટેકરીઓ અમારા કાયમી માર્ગદર્શકનું કામ કરતી હતી. આ ટેકરીઓને નજર સમક્ષ રાખીને દીક્ષિત અને હું તરતા હતા.

પ્રવાહની રાક્ષસી શક્તિ

કલાક અરધા કલાકના અંતરે દીક્ષિત જ્યારે મને પુછતા કે હવે આપણે કેટલું અંતર કાપવાનું બાકી છે. ત્યારે ડોક મરડીને જોવાની કષ્ટદાયક પ્રક્રિયામાંથી પસાર થઇને હું દર વખતે જવાબ આપતો કે માત્ર સો વાર જેટલું જ અંતર હવે આપણે કાપવાનું બાકી છે. મેં ત્રણ ચાર વાર આ પ્રમાણે જવાબ આપ્યો એટલે દીક્ષિતને મજાક સમજાઇ ગઇ. હું જાણતો હતો કે અમે એક ઇંચ જેટલા પણ ટાપુની નજીક પહોંચ્યા ન હતા. પણ જુસ્સો બરાબર ટકાવી રાખવાની જરૂર હતી, કારણ કે રાક્ષસી- શક્તિ ધરાવતા પાણીના પ્રવાહો સામે ટકી રહેવાનો એ જ એકમાત્ર માર્ગ હતો.

તરતાં તરતાં સીધી લાઇનમાં આગળ વધવાનું કાર્ય મુશ્કેલ હતું. વળી દીક્ષિતના લાઇફ જેકેટ પરની બત્તીનો પ્રકાશ એટલો બધો હતો કે આંખો અંજાઇ જતી. આથી 'બી' ટાપુઓની ઝાંખી ઝાંખી દેખાતી ટેકરીઓ સામે તાકીને જોવામાં આંખને ખુબ શ્રમ પડતો હતો. પ્રકાશથી મારી આંખોને બચાવવા માટે હું ડાબા હાથથી મારી આંખોને ઢાંકી દેતો, પણ લાંબો સમય આમ કરી શકાતું ન હતું.

સાચા માર્ગે નથી !

એ ટેકરીઓ બહુ ઝાંખી દેખાતી હતી અટલે અમારે એની સામે સતત જોયા કરવું પડતું હતું આથી અમને વધારે થાક લાગતો હતો. એટલે અમે થોડો સમય એ ટેકરીઓ સામે જોવાનું પડતું મૂકીને અમારાં માથાં નીચાં ઢાળી દઇ આરામ કરી લેતા. પણ આ વખતે અમે હાથ અને પગ ખુબ જોરપુર્વક ચલાવતા હતા અને મંઝિલે પહોંચવાની આશામાં આગળ વધતા હતા. પણ અમે આવી રીતે આરામ લેતા એનું પરિણામ એ આવતું કે અમે અમારા ચાલુ માર્ગ પરથી સો ડિગ્રી જેટલા દુર ખસી જતા હતા. આથી મુળ માર્ગ પર પાછા આવવામાં પુષ્કળ શકિત અને સમય ખર્ચાતાં હતાં. પણ તરવાનું ચાલુ રહેવું જોઇએ એ એકમાત્ર ધ્યેય અમે નજર સમક્ષ રાખ્યું હતું. વચ્ચે કોઇ કોઇ વાર દીક્ષત જ્યારે એમ બોલી ઉઠતા કે કર્ણિક, આપણે સાચા માર્ગે નથી, ત્યારે અમે તરવાનુ બંધ રાખીને આજુ બાજુ જોઇ લઇ અમારો માર્ગ તપાસી લેતા.

કોઈ વિકલ્પ નથી

અને આ તપાસ દરમીયાન અમને જ્યારે ખબર પડતી કે અમે સાવ-વિરૂદ્ધ દિશામાં જ આગળ વધી રહ્યા છીએ ત્યારે અમે હતાશ થઇ જતા. પણ એ હતાશ ખંખેરી નાખીને અમે અમારો માર્ગ ઠીક કરી લઇ આગળ વધતા. અમારે વારંવાર આમ કરવું પડતું હતું. પણ એ સિવાય બીજો કોઇ વિકલ્પ જ ન હતો. એ મહાન નાટુનો ટાપુ બહુ નજીક લાગતો હતો છતાં વાસ્તવમાં તો દુર જ હતો.

ચારે બાજુ ઘનઘોર અંધારૂં હતું અને દીક્ષિતના લાઇફજેકેટ પરની બત્તી જ પ્રકાશનું એકમાત્ર સાધન હતું.

એક નાનકડી બત્તીએ પણ કેવું જાદુ સરજ્યું હતું ! ભયાનક અંધકારમાં તે અમારા માર્ગદર્શકનું કાર્ય કરી રહી હતી એટલે અમને ભયાનક અંધારાનો ડર લાગતો ન હતો. આ નાની બત્તાનાં કિરણો અમારે માટે આશાનાં કિરણો બની રહ્યાં. આશા અને પ્રકાશનાં કિરણો અમારાં પર પથરાયા હતાં એટલે અમે નિકટતાનો અનુભવ કરી શકતા હતા.

દુનીયાને કહેવા જીવશું ?

અમે જે કંટાળાભર્યા વાતાવરણનો નો અનુભવ કરી રહ્યા હતા તેને દુર કરવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય એ હતો કે અમારે એકબીજા સાથે વાતચીત કરવી. વળી અમે એ સ્થિતિમાં હતા કે અમે ટાપુ પર પહોંચીએ અગર અમને કોઇ બચાવી લે એ પહેલાં અમારે કલાકો સુધી આવા વાતાવરણમાં રહેવું પડે તેમ હતું. કદાચ અમારા નસીબમાં મોત લખ્યું હોય તો એ પ્રક્રિયા પણ ખુબ ધીમી અને ગ્લાનિભરી નીવડવાની હતી, કારણ કે અમારૂં મોત નીપજે એ પહેલાં અમારે ભૂખ, તરસ અને થાકના કષ્ટદાયક ત્રાસમાંથી પસાર થવું પડે એવી અમારી સ્થિતિ હતી. અમે જીવતા રહેવા માટે કલાકોથી મથામણ કરી રહ્યા હતા એટલે સ્વાભાવિક રીતે અમે વાતે વળગ્યા અને નિર્દોષ માણસોના જાન લેવા માટે આચરાયેલાં કાયર કૃત્ય પ્રત્યેની ગુસ્સાની અને કડવાસની લાગણી ઓસરી ગઇ. આ કાવતરાંને કારણે અત્યાર સુધી ચૌદ જણાના જાન ગયા હતા. પાઠક, દીક્ષિત તથા હું જીવતા રહીશું તો દુનીયા સમક્ષ આ કમનસીબ ઘટનાની વિગતો રજુ કરી શકીશું (અધુરૂં)

આ વાર્તાનો કોપી રાઇટ મુંબઇ "જયકો પ્રકાશન"નો છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર — ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકીંપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અળધ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૦ રતલ, લસણ શી. ૨–૦ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ ગોલ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બારકીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સદ્ વાંચનની અસર

(ગતાંકથી ચાલુ)

(વિદ્યાસાગરનો દિકરો વિનયચંદ્ર સાદા પહેરવેશમાં ચા લઇ દાખલ થાય છે. નમસ્તે કહે છે. વિનયપૂર્વક ટેબલ ઉપર ચા મૂકી, વિલાસપ્રિયને કુશળતા પુછે છે અને અદબ વાળી જરા દુર ઉભો રહે છે.)

વિદ્યાસાગર: બેટા વિનય! આ તારા વિલુ કાકા કહે છે કે 'ઇન્ડીયન ઓપિનીયન' જેવા કચરા છાપામાં શું વાંચવું હતું, મજા તો મેગેઝીનમાં આવે. બોલ એ વિષે તારો શું મત છે?

વિનયચંદ્ર: પિતાજી એ વિષે હું શું સમજું? મને જે સારૂં લાગે તે કહીશ તો વિલુકાકાને નહીં ગમે.

વિલાસપ્રિય: વિનુ, તને જે ખરૂં લાગે તે તારે કહેવું જ જોઇએ, મને જરાયે ખોટું નહીં લાગે તેની ખાતરી આપું છું. તારા પિતાજીની સોબતથી હું આટલો ઉદાર બન્યો છું.

વિનયચંદ્ર: પિતાજી, આ વિષે આપની શી આજ્ઞા છે?

વિલાસપ્રિય: હવે એમને શું પૂછયા કરે છે? હું કહું છું ને કે વાંધો નથી!

વિનયચંદ્ર: ના કાકા, હું બાળક છું. પિતાજીની આજ્ઞા વિના કહું તો અવિનય થયેલો ગણાય.

વિદ્યાસાગર: વિનુ, તું વિચારે છે તે સાવ સાચું છે. વિલુકાકા આપણા મહેમાન છે. એમને નહિ ગમે એવું ન બોલાય છતાં મને લાગે છે કે, સત્ય હકીકત જાણવા માટે નિખાલસ ચર્ચા ચાલી રહી છે ત્યાં સત્ય પ્રગટ કરવું જરૂરી છે. વળી અહીં તો તારા વિલુકાકાએ ખરાબ નહીં લાગે તેની ખાતરી આપી છે માટે, જે ઠીક લાગે તે કહી દેવામાં વાંધો નથી.

વિનયચંદ્ર: જ્યારે આપની પણ આજ્ઞા છે તો સાચું જ કહીશ. વિલુ કાકા! આ મેગેઝીન અને બીજાં છાપાં મને તો વાંચવા ગમતાં નથી. એમાં જે આવે છે તે સાચું-જુઠું ભેળસેળ હોય છે. સાચા કરતાં જુઠું વધારે અને કોઇ પણ મનુષ્યે કદી ન કરવું જોઇએ એવી બધી વાતો ને વિગતોથી ભરેલાં હોય છે. મારાં બા તો કહે છે કે જુઠી વાતો સાંભળવાથી ને વાંચવાથી આપણે પણ જુઠા થઇ જઇએ. આપણાં મન બગડે, શરીર બગડે ને સમાજ પણ બગડે. આ બધું જાણ્યા પછી, આ છાપાંની કોઈ પણ વાત વાંચવી ગમતી નથી. જુઠાંમાંથી શું શીખવા મળે? જુઠું? ના ભાઇ, મારે તો જુઠા કહેવડાવવું નથી ને થવું યે નથી. પણ આવી બાબતમાં તો અમે છોકરાં શું સમજીએ, આપ વડીલો બેઠા છો ને! આપ વિચારી જેમ કહેશો તેમ અમારે તો કરવું એજ સારૂં છે. (વિદ્યાસાગર તરફ વળી વિનયથી કહે છે) પિતાજી આપ આજ્ઞા આપો તો મારા મિત્ર શાંતિ પ્રિયને ત્યાં જાઉં.

વિદ્યાસાગર: બેટા વિનુ, તારા મિત્રને મળવા જવા માટે હું ના પાડું એમ નથી, પરંતુ ઘરમાં મહેમાન છે. તારી બા બહાર ગયાં છે, અને બહેન એકલાં છે. બીજે દિવસે જવાનું રાખીશ તો ઠીક થશે.

વિનયચંદ્ર: (આનંદમય ચહેરે) પિતાજી આપ ઠીક જ કહો છો, ઘરમાં બા નથી એ ખ્યાલ બહાર હતું. કોઇ બીજી વખતે જઇશ.

વિદ્યાસાગર: સારૂં બેટા. માતા-પિતાની કહ્યા પ્રમાણે ચાલવાથી સુખ-શાંતિ મળે છે. બેનની સાથે વિલુકાકા માટે વરિયાળી મોકલ. (નમન કરી વિનયચંદ્ર જાય છે).

(વિનયચંદ્રની વાત, રીતભાત અને વિનય જોઇને વિલાસપ્રિય તાજુબી પામી, પ્રશંસક વદને બોલવા માંડે છે.)

વિલાસપ્રિય: ભાઇ વિદ્યાસાગર, તમારો વિનુ કેટલો બધો સમજુ, વિનયી અને આજ્ઞા પાલક છે? આટલી નાની ઉંમરમાં આવી બધી સમજ કયાંથી આવી? જ્યારે એ વાત કરતો હતો ત્યારે એનો શાંત અને ગંભીર ચહેરો જોયા જ કરીએ એટલો પ્રિય લાગતો હતો, અને ખુબીની વાત તો એ છે કે એના મિત્રને ત્યાં જવા ના પાડી તો યે ચહેરા પર જરાએ ગ્લાની કે ગુસ્સો નહીં! ખરેખર દેવ જેવો દિકરો મેળવી તમે ભાગ્યશાળી થયા છો.

વિદ્યાસાગર: ભાઇ વિલાસપ્રિયજી. એ બધી પ્રભુની કૃપા સમજો, આ દુનીયામાં જે છે તે બધું એનું જ છે. જેવાં જેનાં કાર્યો, સંભાળવાની શકિત ને મતિ પ્રમાણે તેને જાળવી ને ભોગવે તો ભોગવવા દે છે. જ્યારે તેનો દુરૂપયોગ કરે ત્યારે તે લઇ લે છે. આ સિદ્ધાંત ધન, દોલત, દીકરા, દીકરી, પતિ, પત્ની, ઇજ્જત, આબરૂ, બધાંને લાગુ પડે છે.

વિલાસપ્રિય: પણ કોઇકને ત્યાંજ આવું બધું સુખ જોવા મળે છે, બીજે બધે તો કોઇને કોઇ વાતે અસંતોષ અને દુઃખ સંભળાયા કરે છે તેનું શું કારણ હશે?

વિદ્યાસાગર: હું તમને હમણાંજ કહી ગયો ને, કે જેની જેવી શક્તિ અને મતિ તે પ્રમાણે આ દુન્યવી ચીજો તેની પાસે રહે છે, અથવા કહો કે ઇશ્વર રહેવા દે છે. શક્તિ બહારનું તે જાળવી ન શકે અને મતિ વિરૂદ્ધનું તે પોતે રાખી ન શકે અને ઉંડું વિચારો તો મતિ નો આધાર શક્તિ છે. પોતાનામાં શક્તિ હોય તે અનુસાર જ મત બાંધી શકાય છે, અને શક્તિ તો આત્માનીજ સાચી અને અમોઘ છે. આથી સાબિત થાય છે કે આત્માનું જ્ઞાન મેળવવું એ દરેક મનુષ્ય માટે આવશ્યક છે એટલું જ નહીં પણ અનિવાર્ય છે. આપણે ભારતવાસીઓને, આત્માની શકિત કેટલી પ્રબળ છે તે સમજાવવાની જરૂર નથી. રાષ્ટ્રપિતા પૂ. મહાત્મા ગાંધીજીએ એ શકિત વડે જ મહાન બ્રીટીશ સલ્તનત ને હરાવી હીંદને આઝાદ કર્યું હતું. એજ શકિત મારો, અને મારા ઘરનો આધાર છે. તમારો, બીજા સૌ કોઇનો અને સમસ્ત બ્રહ્માંડનો આધાર એના પરજ છે અને જે કોઇ તેને અવગણે છે તે પછડાય છે અને તેને જે જાળવે છે અને જાણે છે તે સુખી થાય છે ને ઉંચે ચઢે છે.

(આ વાત ચાલે છે ત્યાં વિદ્યાસાગરની દિકરી ભગવતી બહેન વરિયાળીની તાસક લઇ દાખલ થાય છે. બન્નેને નમન કરી, ટેબલ ઉપર થાળી મૂકી, અદબ વાળી જરા દુર ઉભી રહે છે).

વિદ્યાસાગર: બેટા ભગવતી, આ તારા વિલુકાકા આવ્યા છે. એમને ત્યાં તારી નાની બહેન લલિતા છે તેના કુશળ સમાચાર તારે પૂછવા જોઇએ.

ભગવતી: વિલુકાકા, માફ કરજો, હું નાની છું ને, તે બહુ ભુલકણી છું, મારાં બા મને આ બધું શીખવે છે પણ મારાથી ભૂલી જવાય છે. હાં, કહો લલિતાબહેન કેમ છે? મારા કાકી શું કરે છે? બીજાં બધાં ઘરનાં સારાં છે ને?

વિલાસપ્રિય: (સજળ નયને) તું પણ ખાસ ભગવતી દેવી જ લાગે છે. કેટલું સુંદર અને પ્રિય બોલે છે! બેટા શું કહું! તારા આ કમનસીબ કાકાને ત્યા બધુંજ અવળે રસ્તે ચઢેલું છે. શરીરે તો બધાં સારાં દેખાય છે પણ માનસિક નબળાઇનો પાર નથી! ખરૂં કહું તો અમે બધાં મનની લહેરો પર મહાલી મોંઘો મનખો વેડફી રહ્યાં છીએ.

ભગવતી: હા કાકા, આપણું મન તો એની જ રાશી વાળાં મોજશોખ, મજલીસ, મુસાફરી, મોહ, માયા ને મજા તરફ ખેંચાયજ કરે છે. મારાં બા તો હમેશાં એક દુહો ગાયા કરે છે. તમને તે ગાઇ સંભળાવું?

વિલાસપ્રિય: હા બેટા ભગવતી, જરૂર ગાઇ સંભળાવ. આ તારા અવળે રસ્તે ચઢેલા કમનસીબ કાકાની આંખો ખોલવા તેની ખાસ જરૂર છે.

ભગવતી: પિતાજી, તમે પણ સંમતિ આપો છો?

વિદ્યાસાગર: હા બેટા, જ્ઞાનની વાત કહેવામાં કશી હરકત નથી. ખાસ કરી સાંભળનારા ઇચ્છા બતાવે તો અવશ્ય કહેવી.

ભગવતી: તો ભલે કાકા, સાંભળો ત્યારે આપણું મન કેવું હોય છે તે સમજાવનારો, દુહો:

> મન લોભી મન લાલચુ,
>   મન ચંચળ મન ચોર;
> મન કે મતે ન ચાલીએ,
>   પલક પલક મન ઓર.

આવા ચંચળ મન સાથે ખેંચાઇએ તો આપણો નાશ જ થાય ને? તેથી જ્યારે મન ખેંચે ત્યારે શું કરવું જોઇએ તે માટે પણ એક સાખી છે તે સાંભળો. મનને કહેલું કે:

> સાખી: મન તું મહાલીશ કયાં સુધી,
>   કયાં સુધી કરીશ કુકર્મ,
> શંકર કહે સમજી હવે,
>   શોધી લે તું જ ધર્મ.

આ સાખી માં મનને કુકર્મ છોડી ધર્મ શોધી લેવા કહ્યું છે, એ ધર્મ વિષે પણ મારાં બા હંમેશાં એક દુહો બોલે છે. તે પણ કહું છું, સાંભળો:

> દુહો: તુલસી યહ સંસાર મેં,
>   પાંચ રત્ન હૈ સાર;
> હરિભજન ઔર સંત મિલન,
>   દયા, દાન, ઉપકાર.

વિદ્યાસાગર: આ દુહામાં કહેલું છે તે પ્રમાણે જે ઘરમાં ધર્મ પળાય છે ત્યાં સૌનાં મન સ્થિર રહે છે અને તેથી સુખ અને શાંતિ વ્યાપી રહે છે. અનિતીમાં આવી શકિત નથી હોતી. અનિતી જ્યાં પ્રવેશે છે ત્યાં સર્વનાશ થાય છે, તે વિષે પણ એક સુંદર સાખી છે. બેટા ભગવતી, બોલ જોઉં: અનિતી સે જાત હૈ...

> ભગવતી: અનિતી સે જાત હૈ ધર્મ,
>   રાજ ઔર વંશ;
> તુલસી યે દૃષ્ટાંત હૈ,
>   કૌરવ, રાવણ, કંસ.

વિદ્યાસાગર: આપણે દરેક હિંદુઓ જાણીએ છીએ કે રાવણ, કંસ અને કૌરવ અનિતી ને રસ્તે ચઢયા હતા અને તેનું શું પરિણામ આવ્યું હતું. છતાં દિલગીરીની વાત તો એ છે કે આપણા લોકો આવા નજર સામેના જ્વલંત દૃષ્ટાંતો ભૂલી જાય છે અને પતનનો માર્ગ પકડી લે છે. તેમાં ભુલ આપણી પોતાની છે. આપણેજ આવા ગંદા મેગેઝીન, જુઠાં છાપાં, પુસ્તકો અને ફિલ્મોમાં મશગુલ બન્યા ને જીવન તેવું બનાવ્યું. તે પછી આપણાં બાળકો સારાં થવાની આશા કયાં રહી? કુળને ઉંચું લાવવું હોય, ખાનદાન ને ઉમદા બનાવવું હોય તો માતા-પિતાએ પોતે પ્રથમ સંયતી થવું જોઇએ. પેલી એક ખુબ જાણીતી સાખી શું તમને યાદ નથી? તે હંમેશાં મોઢે રાખવા જેવી છે. બોલ બેટા ભગવતી, જનની જણુતો...

> ભગવતી: જનની જણ તો ભકત જણ,
>   કયાં દાતા કયાં સૂર,
> નહીં તો રહે જે વાંઝણી,
>   મત ગુમાવીશ નૂર. —અધુરૂં.

હિંદના સમાચારો

દક્ષિણ અને પૂર્વ એશીયામાં શિક્ષણમાં સુધારા માટેની પરિષદ

નવી દિલ્હીમાં ઓગસ્ટની ૨૫મીથી સપ્ટેમ્બરની ૬ સુધી, દક્ષીણ અને પુર્વ એશીયામાં શિક્ષણમાં સુધારાઓ કરવા માટે એક પરીષદ ભરવામાં આવી હતી. આજે દુનીયામાં સામાજીક આર્થિક અને રાજનૈતિક ફેરફારો થયા છે તે પ્રમાણે શિક્ષણમાં પણ ફેરફાર કરવાની ચર્ચાયો કરવામાં આવી હતી. આ પરિષદમાં એશીયાના ૧૮ દેશોએ ભાગ લીધો હતો. જે દેશોને આમંત્રણ આવવાના આવ્યું હતું તે નીચે પ્રમાણે છે—આફ્ગાનીસ્થાન, બર્મો, કમ્બોડીયા, સીલોન, ચાઈના, ઇન્ડોનેશીઆ, ઇરાન, જાપાન, કોરીઆ, લેઓસ, મલેયા, નીપાલ, પાકીસ્તાન, વિટનેમ અને બ્રીટીશ બોરનીઓનું ગ્રુપ.

એશીયામાં કોલેરા

આ ઉનાળામાં એશીયા ખંડમાં, કોલેરાની બીમારી વધુ ગંભીર સ્વરૂપ ધરાવે છે. આજે હીંદ અને પાકીસ્તાન ના સમાચાર ઉપરથી જણાય છે કે, ગયા વરસ કરતાં કોલેરાથી થએલા મરણ બમણા છે. આ બીમારી થાઇલેન્ડમાં પણ આ વરસે પહેલી વાર ફેલાઇ છે. કમ્બોડીયા અને બર્મામાં પણ કોલેરા ફેલાયું છે નેપાલના ઇતિહાસમાં આ વરસે પહેલી વાર કોલેરા નોવા પ્રસર્યો છે. વર્લ્ડ હેલ્થ ઓરગેનાઇઝેશન તરફથી ત્યાંની જનતાને કોલેરાના ઇનજેક્શન આપવા માટે ૨૫,૦૦૦ ડોઝ આપવામાં આવ્યા છે.

ઓલ ઇન્ડિયા રેડીયો ઉપર અંગ્રેજી સમાચાર

અંગ્રેજીમાં સમાચાર માટે રસ ધરાવનારાઓની મહીતી માટે સમાચાર મળ્યા છે કે, ઓલ ઇન્ડિયા રેડીયો ઉપર ૬.૩૦ સાંજના રોજ ૩૦.૫ મીટર ઉપર અંગ્રેજીમાં સમાચાર સંભળાશે ત્યારબાદ ઉર્દુમાં સમાચાર આપવામાં આવશે.

દિલ્હીમાં ખોરાક સંબંધી વિરોધ

દિલ્હીમાં પાર્લામેન્ટના મકાન સામે લગભગ ૫૦૦ ખેડુત વર્ગના લોકો તથા કામગારોએ નહેરૂની સરકારને માંગણી કરી હતી કે, દેશના ખોરાક નો સવાલનો યુદ્ધ વખતમાં જેમ સમતક કરવામાં આવી હતી તેમ ઉકેલ કરવો જોઇએ. તેઓએ એવો દાવો કર્યો હતો કે નહેરૂની સરકાર આ સવાલનો ઉકેલ કરવામાંના કુશળ છે અને ખોરાક મંત્રી મી. અજીતપ્રસાદ જેમને રાજીનામું આપવા માટે કહ્યું હતું. પાર્લામેન્ટના સોશીયલીસ્ટ નેતા મી. શીબનલાલ સકસેના છેલ્લા દસ દિવસથી ઉપવાસ પર ઉતર્યા છે. તેઓએ નહેરૂની સરકારની ખોરાક નીતી સામે પોતાનો વિરોધ દર્શાવવા માટે મરણાંત ઉપવાસ કરવાનો વિચાર કર્યો છે.

હિંદ–પાકીસ્તાનની શરહદના ઝગડા

કરાચીમાં, હીંદ તથા પાકીસ્તાનના પરદેશ ખાતાના મંત્રીઓ શરહદ ઉપર થઇ રહેલા તોફાન બારામાં વાટાઘાટ કરવા માટે મળ્યા હતાં. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન તરફથી એમ જાણવામાં આવ્યું છે કે આ વાટાઘાટ યશસ્વી નથી નિવડી પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાન મી. માલીક ફીરોઝ ખાનનુન સપટેમ્બરની ૯ તારીખે, હીંદી વડા પ્રધાન સાથે શરહદના ઝગડા બારામાં વાટાઘાટ કરવા જવાના છે.

પાકીસ્તાન સાથેનો હિંદનો સંબંધ

પાર્લામેન્ટના ઉપલા ઘરમાં બોલતાં શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું કે જ્યાં સુધી પાકીસ્તાન હીંદ ઉપર હુમલા નહીં કરે ત્યાં સુધી હીંદ યુદ્ધ માટે પગલાં નહીં લે. પાકીસ્તાનના વડા પ્રધાને નિવેદન બહાર પાડયું હતું કે કનેલના પાણી તથા કાસ્મીરના સવાલ ઉપર પાકીસ્તાન હીંદ સાથે યુદ્ધમાં નહીં ઉતરે. આ નિવેદન ઉપર શ્રી નહેરૂ ને સવાલ કરવામાં આવ્યો હતો. એના જવાબમાં એમણે કહ્યું હતું કે, હીંદનો પાકીસ્તાન સાથે યુદ્ધમાં ઉતરવા નો ઇરાદો નથી.

ખાંભી સત્યાગ્રહ

અમદાવાદમાં બે વર્ષ પર જે મહા ગુજરાત સ્થાપવાની ચળવળ ઉપાડવામાં આવી હતી અને તેમાં તોફાન થતાં ''જનતા પક્ષ''ના જે લોકો માર્યા ગયા હતા તેમના સ્મરણાર્થે રસ્તા વચ્ચે ખાંભી રોપવાની ચળવળ આ વર્ષે ઇન્દુલાલ યાજ્ઞીકના નેતૃત્વ નીચે શરૂ થઇ હતી. મ્યુનીસીપલ બોર્ડે એ જગા જાહેર ઉપયોગની હોઇ ત્યાં ન રોપવા જણાવવા છતાં તે રોકવામાં આવી હતી. આને પોલીસોએ ઉખેડી નાખતાં અમદાવાદ અને બીજા કેટલાક ભાગોમાં ભાંગ, ફોડ, આગના તોફાનો કરવામાં આવ્યા હતાં જેને પરીણામે ૧॥ કરોડ રૂપીયાનું નુકશાન થયાનું જણાવાયું છે. આ પ્રસંગને અનુસરી ધારાસભામાં ચર્ચા થતાં પંડીત નહેરૂએ જણાવ્યું કે ''વ્યાપક પ્રમાણમાં કાયદાનો ભંગ થઇ રહ્યો હોય તો પણ સરકારે વચ્ચે ન પડવું જોઇએ એમ જનતા પક્ષ માનતો લાગે છે.

પરચુરણ

—ગેર વહીવટને કારણે બંધ પડી જતા ભારતના કારખાનાઓ અથવા ઉદ્યોગીક સંસ્થાઓનો કબજો સરકાર હસ્તક લેવામાં આવશે અને તેનું સંચાલન ફરી શરૂ કરી બેકારીના પ્રશ્ન નું નિરાકરણ કરવામાં આવશે. એમ ધારાસભામાં જણાવવામાં આવ્યું હતું.

—સમસ્ત ભારતમાં આ વર્ષે અતિ વર્ષાને લઇ પાકોને નુકશાન થઇ રહ્યું છે. આ કારણે ભારતની વિધાન સભામાં વડા પ્રધાન નહેરૂએ જણાવ્યું હતું કે, અનાજને વગર મફતનું વેડફી નાખવાનું જો પ્રજા નહી અટકાવે તો અન્ન પરીસ્થીતી ઘણી ખરાબ થવા સંભવ છે અને પરીણામે ફરી અંકુશો મુકાશે લગ્ન વરા કે હોટેલોના જમાડો સામે વડા પ્રધાને ઇશારો કર્યો હતો.

—મુંબઇના જસ્ટીઝ એમ. સી. ચાગલા ને યુ. એસ.ના હાય કમીશનર તરીકે નીમવામાં આવશે હાલમાં ત્યાં શ્રી. જી. એલ. મહેતા છે. યુ. એસ.ના એલચી પદની નિમણુક ઘણીજ સિં દ્રષ્ટીથી કરવી પડે છે. કારણ ત્યાં હીંદના બધા સવાલોનો કેસ યુનો સમક્ષ રજુ કરવાનો રહે છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શાલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

હરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૨૩૪૯ — બોકસ ૧૫૪૯.

જીવનમાધુરી

તંત્રીઓ

મોહનલાલ મહેતા–સોપાન

લાભુબેન મહેતા

જીવનમાં સઉંદર્ય, માંગલ્ય ને માધુર્યની ભાવના પ્રેરતા આ માસિકમાં ગુજરાતના ખ્યાતનામ લેખકો, ચિંતકો, અને સમાજ સેવકો નિયમિત લખે છે.

આ માસિકમાં ૧૬૦ થી ૨૦૦ પાનાનું વાંચન આપવામાં આવે છે. અને વર્ષમાં ત્રણ વિશિષ્ટ અંકો આપવામાં આવે છે.

આ માસિકનો કોઇ પણ અંક એવી ખાતરી આપશે કે ગુજરાતી ભાષાનું આ એક ઉત્તમોત્તમ અને કુટુમ્બના સર્વ સભ્યોને પ્રિય થઇ પડે એવું સમૃદ્ધ માસિક છે.

છુટક નકલ દેશમાં ૬૫ ન. પે.

વિદેશમાં શી. ૧-૪.

વાર્ષીક લવાજમ : દેશમાં રૂા. ૭-૫૦.

વિદેશમાં શી. ૧૫-૦.

જીવનમાધુરી

ગુલબહાર, બેરેક રોડ,

મુંબઇ ૧.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

નારી જગત

સદ્ગુણ સીંચવા છે?

તમારા બાળકો પાસે તમે વિનય વ્યવસ્થા શિસ્ત વગેરેની અપેક્ષા રાખતા હો તો તમારા દરેક વર્તનમાં એ બધું દેખાવું જ જોઈએ. તમે એમ કહો કે "અમે નાના હતા ત્યારે આવા હતાં ને તેવાં હતા" તે ચાલે નહીં. બાળકોના મન પર તો તમે આજે કેવા છો તેની જ અસર થવાની છે.

આમ છતાં એવા ભ્રમમાં રહેશો નહીં કે તમે સારાં હશો તો તમારાં બાળકો સારા જ થશે. સત્ય, પ્રેમ, દયા, વિનય, વ્યવસ્થા શિસ્ત વગેરે ગુણો તમારામાં ખીલ્યા હોય તો બાળકોમાં તેનો પ્રવેશ સહેલાઈથી થઈ શકે એટલુંજ ધ્યાનમાં રાખવું કે બાળક પોતેય પૂર્વ જન્મના સંસ્કાર લાવ્યું હોય કે આસપાસના વાતાવરણની તેના પર અસર થઈ હોય, પણ એનું સ્વતંત્ર વ્યક્તિત્વ હોય છે અને તમારાં ઉપરાંત બીજા અનેક વાંકોના સંપર્કમાં તે આવે છે. આ ઉપરથી સમજાશે કે માતા પિતા સદ્ગુણી હોય તેટલુંજ પૂરતું નથી એ ગુણો બાળકમાં ઉતરે તેની યે તેણે કાળજી રાખવાની છે.

બાળક સાથેના વર્તનમાં તેની વય લક્ષમાં રાખવી જોઈએ, છતાં તેટલું તો નક્કી કે સીધા ઉપદેશ કરતાં પોતાનાને બીજાઓના ઉદાત્ત આચરણ તરફ એનું લક્ષ ખેંચાય તો તેની વધુ ઉંડી અસર થાય. ઉપદેશની પણ જરૂર છે, પરંતુ એ ત્યારે જ સફળ થાય જ્યારે બાળકના દિલમાં ઉપદેશ આપનાર પ્રત્યે પ્રેમને આદર હોય ને સાંભળવા માટે તે અભિમુખ હોય, એવી મનસિક સ્થિતિ ન હોય તો ઉપદેશ ભારરૂપ લાગે ને વારંવાર અપાય તો તેને પરિણામે અણગમો પણ ઉભો થાય.

બાળકોમાં સદ્ગુણ સીંચવા માટે આવું બધું કરવાની શક્તિ કે વૃત્તિ ન હોય તો એમને ઇશ્વરને એટલે કે વાતાવરણને આધારે છોડી દેવામાં વિશેષ લાભ છે.

—યાત્રી (જીવન માધુરીમાંથી).

—o—

ગૃહિણી માટે ઉપયોગી

વટાણાની રોટલી

બનાવવાની રીત

સામગ્રી: એક રતલ લીલા વટાણાના દાણા, અર્ધો રતલ ઘઉંનો લોટ, મીઠું, મરચું, ગરમ મસાલો સાકર, લીંબુ, લીલા, ધાણા, મરચાં, આદુ, કોપરૂંને બે કેળાં.

રીત: વટાણાને પહેલાં પથ્થરની કુંડીમાં બારીક વાટી નાખવા. એની સાથે જ લીલાં મરચાંને આદુ પણ વાટી લેવા. પછી ધીમી આંચ પર તેલ મૂકીને વાટેલા વટાણાને શેકવા ઘઉંના લોટમાં તેલનું ઠીકઠીક મોણ આપી મીઠું, મરચું, ગરમ મસાલોને લીલાં ધાણા બારીક સુધારીને અને કોપરૂં ખમણીને નાખવાં. સાકરને લીંબુ નીચોવવા. પછી સાંતળેલા વટાણા ઠંડા પાડી લોટમાં મેળવી કઠણ લોટ બાંધવો અને ભાખરીની જેમ જરા જાડી રોટલી વણી લોઢી પર તેલ મૂકી તળી લેવી. આ ભાખરી ટમાટાની ચટણી સાથે નાસ્તા માટે ઉપયોગી બની શકશે.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

ચીની બિરબલ

બિરબલના જેવો જ એક વિચક્ષણ ચીની પ્રધાન થઇ ગયો છે. તેનું નામ અ-વાન્ટી. આ ચીની બિરબલ અ-વાન્ટીની ઘણી વાતો ચીનમાં પ્રચલિત છે એક વખત બાદશાહે અ-વાન્ટીને પુછ્યું: "બોલ અ-વાન્ટી, નીતિ અને ધન એ બે વચ્ચે તારે પસંદગી કરવાની હોય તો તારી પસંદગી કોના પર ઉતરે?"

અ-વાન્ટી હાવકું મો રાખીને બોલ્યા: "નામદાર, ધન ઉપર."

"આ તું શું કહે છે?" બાદશાહ આશ્ચર્ય વ્યક્ત કરતાં બોલી ઉઠયા: "હું તો તને મારા એક સૌથી વધુ નીતિવાન પ્રધાન તરીકે લેખું છું, જ્યારે તું તો નીતી કરતાં ધનને વધુ મહત્વ આપે છે! સારા કામ કરવા માટે ધન એક સારૂં સાધન છે એ ખરૂં, પરંતુ નીતી આગળ તેની કશી કીંમત નથી. તારી જગાએ હું હોઉં તો નીતીને જ પસંદ કરૂં."

"આપની વાત સાચી છે નામદાર," અ-વાન્ટી ધીરે રહીને બોલ્યો: "જેની પાસે જે વસ્તુનો અભાવ હોય તેને જ એ ઝંખે ને!"

—o—

"તેં તારા સાહેબને ખીજવ્યા પછી હવે એ કેમ છે?"

"તેઓ હવે બદલાઇ ગયા છે."

"અને તું?"

"હું પણ હવે બદલાઇ ગયો છું—બીજી ઓફીસમાં નોકરી કરૂં છું!"

અરબી નીતિવચન

મેં ઘણા ઉપદેશ સાંભળ્યા છે, પણ મારા સફેદ વાળથી મોટો ઉપદેશ કોઇ સાંભળ્યો નથી. મેં ઘણા લોકોની સલાહ લીધી છે. પણ અંતરાત્માના અવાજ જેવી ઉત્તમ સલાહ કોઇ પાસે થી નથી મળી. મેં ઘણાં પ્રકારના ખાનપાન અને કમ ભોગની મઝા મેળવી છે પણ તંદુરસ્તીની બરાબરી નો આનંદ કશામાંથી પણ નથી મળ્યો. મેં કડવામાં કડવી વસ્તુઓ ખાધી છે, પણ ગરીબીથી કડવી ચીજ કોઇ ન નીકળી. મેં મોટા ભાર ઉઠાવ્યા છે, પણ ઋણ સરખો ભાર કોઇ ન હતો. મેં બધી જાતનું ઐશ્વર્ય જોયું પણ સંતોષની બરાબરીનું કોઇ ઐશ્વર્ય ન જણાયું.

—o—

જરા હસો!

કૃષ્ણ જન્મની રાત્રે શેઠાણી સુંદર રેશમી વસ્ત્રોને છેલ્લામાં છેલ્લી ફેશન ના હીરામોતીનાં ઘરેણાંથી સજ્જ થઇ ને મંદિરે ભગવાનના દર્શન કરવા જતાં હતાં.

શેઠે કહ્યું: "તારા નવા બનાવેલા કપડાંઓનું પ્રદર્શન કરવા જતી બીજી સ્ત્રીઓ જેવી જ તું લાગે છે."

તરત જવાબ મળ્યો: "બીજાં બૈરાંએ માટે જતાં હોય એવું બને ખરૂં, પણ હું તો તમે કેવા ઉદાર પતિ છો એ સૌને બતાવવા માટે જ જાઉં છું!"

—o—

એક જાડી ઓ સારી જણાતી કોઇ ઓફીસ જેઇ તેમાં દાખલ થઈ અને ખુરસી ઉપર બેઠેલી વ્યક્તિને કહ્યું:

"ડોક્ટર, જરા જુઓ તો મારૂં શરીર તમને કેવું લાગે છે?" પેલી વ્યકિતની ચકોર આંખો રૂના ધોકડા જેવા આ નારી દેહને નીરખી રહી. એ કંઇ બોલે તે પહેલાં જ ફરી પેલી બાઇ બોલી, "નાડી જોવી પડશે?"

જવાબ મળ્યો, "ના, ના, મારે તમને ત્રણ વસ્તુઓ કહેવાની છે: એક તો તમારે આ શરીરને પાતળું બનાવવું જરૂરી છે. બીજું, આ લીપ સ્ટીક અને પાવડરનું જે કારખાનું તમારા મુખ પર ઠાલવ્યું છે તે ઓછું કરી નાંખશો તો જરા વધુ રૂપાળાં લાગશો, અને ત્રીજી વાત એ કહેવાની છે કે બહેન! તમે અહીં ભુલથી આવી ગયાં લાગો છો. હું ડોકટર નથી પણ ચિત્રકાર છું!"

વિનિત જોડણી કોશ

(ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો – કીંમત ૧૮/૯

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

લીસ્ટ નં. (છેલ્લું) ૬ **નજીવી કીંમતે પુસ્તકોના સેટ**

નીચેના ૩૩ નંબર સુધીના દરેક સેટની કીં માત્ર પાંચ જ શીલીંગ

સેટ નં ૨૪ કોની બેન, કુદરત કથા, પ્રવાસ વાર્તા, આપણાં પક્ષી, રૂઠના રંગો
" ૨૫ શ્રી હર્ષ, આપણો ઇતિહાસ, " " હજરત મહમદ
" ૨૬ a લાકડાના લાડુ, બાળવાર્તાવલિ, સુધારાના ભવાડા, માટી ને આરોગ્ય
" ૨૭ આશ્રમ વક્ષો, સોમાબાઈનાં કાવ્ય, બંગાળકથા, વિજ્ઞાન રમત વગેરે ૬
" ૨૮ વિકરાળ વન, ગદલ-બાદલ, સોકેનાં પ્રાક્રમ, રેલગાડી, જોડકણાં બિ. ૧
" ૨૯ કિમિયાગરો, પ્રવાસ કથા, હજરત મહમદ, " "
" ૩૦ બાળ વાર્તાવલિ, સંત ફ્રાંન્સીસ, ભ.બુદ્ધ, આ.વક્ષો, વન વક્ષો, ગબદલ-
" ૩૧ ગુલાબ-શીવલી, બુધા કાકા, બંગાળ કથા, ગધેડાનાંપરા, પ્રવાસ વાર્તા
" ૩૨ પંચામૃત, ટપાલમાં, બાળ લોકગીત, બહેનોને, પક્ષીઓ, સો.નાં કાવ્ય
" ૩૩ કેટલાંક પક્ષીઓ, ગધેડાનાં પ્રાક્રમ, " સંત ફ્રાંન્સીસ "

નીચેના ચાર સેટો ફીનીક્ષમાં છપાયેલા છે. તે જોઇએ તેટલા મળશે.

૨-૬ શી. ના સ્ટેંપમાં ૪-૬ ની કીંમતની પાંચ ચોપડીનો એકેક સેટ.

સેટ નં. ૩૪ માં: મુરખરાજ (ટાલસ્ટોયની વાર્તા), પુર્વ અને પશ્ચિમ, બાળ ગંગાધર તીલક, સુધારાના ભવાડા, અને સીતા વનવાસ.

સેટ નં. ૩૫ માં: આરોગ્યતા વિષે સામાન્ય જ્ઞાન (ગાંધીજી) ભાગ ૧ અને ૨, એક સત્યવીરની કથા, જેલનાં કાવ્ય, જેલનો બીજો અનુભવ (ગાંધીજી).

સેટ નં. ૩૬ માં: જીવનદોરી (ટાલસ્ટોયની વાર્તા), માણસ કેટલી જમીનનો માલિક?, નીતિનાં કાવ્ય, શરીર સંપત્તિ, કાયદા સામે થવાની ફરજ.

સેટ નં ૩૭ માં: સત્ય વિના બીજું કશું નથી (ટાલસ્ટોય વાર્તા), હીંદ સ્વરાજ, સત્યના પ્રયોગો (ગાંધીજી) ૧૯૦૭ ભા. ૧-૨, મુ. કમાલ પાશાનું ચરિત્ર

" ૩૮ (ખાસ) બાપુના બા ને પત્રો, સત્યાગ્રહ, અંગ્રેજી ગુજરાતી શિક્ષક, જેલનો ત્રીજો અનુભવ (ગાંધીજી), અને આર્યોની પાંચ મહાન ફરજો

બધાં મળીને ૭ લીસ્ટો ઈ. ઓ. માં છપાય છે. તે ઉપરાંત બીજાં કોઇ ગુજરાતી પુસ્તકો નથી. તેમજ જોડણી કોશ સિવાય કોઇ જાતની ડીક્ષનરીઓ કે સ્કુલબુકો પણ નથી.

'Indian Opinion' P. Bag, Durban,

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

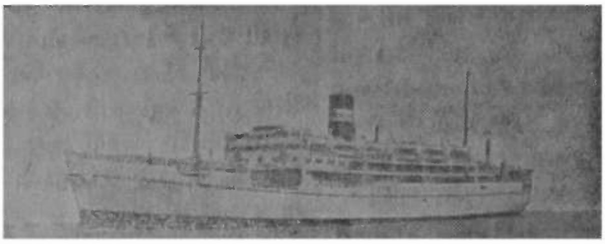

સ્ટીમર કંપાલા ૩૦મી સપટેમ્બરએ આવશે.
અને ૫મી ઓકટોબર ઉપડશે.

સ્ટીમર કરંજા ૨૯મી ઓકટોબર ૧૯૫૮ના આવશે ને
કરાંચી થઇ મુંબઇ જવા ૪થી નવેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ કલાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૯૨–૦–૦
સેકન્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૬૦–૧૫–૦
થર્ડ કલાસ	,,	,,	,,	પા. ૩૧–૧૦–૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.
ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

લીસ્ટ નં. ૧ **નવાં પુસ્તકો**

વિનીત જોડણી કોશ (ગુજરાત વિદ્યાપીઠ) નવી આવૃતિ		૧૮	૬
જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી) બે ખંડ ભેગા	૧	૨	૬
,, ,, ,, ખંડ બીજો		૧૫	૦
મારી જીવન કથા (જવાહરલાલજી)		૧૫	૦
મારૂં હિંદનું દર્શન ,,	૧	૦	૦
મારી જીવન કથા (રાજેંદ્ર પ્રસાદ)	૧	૦	૦
જીવન પ્રદીપ (કાકા કાલેલકર)		૫	૦
ઇંદુને પત્રો (જવાહરલાલજી)		૨	૬
ઠક્કર બાપા (કાંતિલાલ શાહ)		૬	૩
ગીતા મંથન (કિશોરલાલ મશરૂવાળા)		૬	૩
ગીતા ધ્વનિ ,, ,,		૧	૩
ગાંધી સાહિત્ય સુચી (અંગ્રેજી-ગુજરાતી-હીંદી વગેરે પુસ્તકોનું લીસ્ટ)		૫	૦
હજરત મહમદ અને ઇસ્લામ		૨	૦
નવલ ગ્રંથાવલિ (સ્વ. નવલરામ પંડયા) ૮–૦ હવે અડધી કીંમતે		૪	૦
એને ચરણે (એક વાર્તા)		૨	૩
મરૂ કુંજ (મ. ત્રીકમજી)		૨	૦
સ્મરણ યાત્રા (કાકા કાલેલકર) ઘટાડેલો ભાવ		૫	૦
જોડણી કોશ નાનો ખીસ્સા માટે (આમાં ફક્ત અર્થ વિનાના શબ્દો છે.)		૩	૦
વિશ્વ શાંતિ (ઉમાશંકર જોશીનું એક ખંડ કાવ્ય)		૧	૦
આપણું હિંદુસ્તાન		૫	૦
આફ્રના તેર દિવસો (વિનોબા ભાવે)		૧	૦
ગાંધીજીના પાવન પ્રસંગો (લલ્લુભાઈ મકનજી)		૧	૦
ગ્રામ વિદ્યાપીઠની ભૂમિકા (નાનાભાઈ ભટ્ટ)		૧	૩
જીવનની સુવાસ (લલ્લુભાઈ મકનજી)		૧	૦
ઈસપનાં પાત્રો (બાળકોને માટે રમુજી ચિત્ર સહ વાતો)		૨	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)		૧	૯
હિંદ સ્વરાજ્ય (મ. ગાંધીજીના હસ્તાક્ષરમાં) ,,		૪	૦

નીચેનાં સ્થળેથી ઉપર લખેલાં પુસ્તકો મળશે.

INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઇ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોકસ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Nata

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor